

Republika e Kosovës
Republika Kosovo-Republic of Kosovo
Kuvendi - Skupština - Assembly

ZAKON br. 04/L-029

O PATENTIMA

Skupština Republike Kosovo;

Na osnovu člana 65 (1) Ustava Republike Kosovo,

Usvaja

ZAKON O PATENTIMA

GLAVA I
OPSTE ODREDBE

Član 1
Cilj

Ovim zakonom uređuju se uslovi i postupak registracije patenta, prava koja proizilaze iz registracije kao i ostvarivanje tih prava.

Član 2
Definicije

1. Izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Ministarstvo** - Ministarstvo za trgovinu i industriju;

1.2. **Ministar** - Ministar Ministarstvu za trgovinu i industriju;

1.3. **Kancelarija za industrijsku svojinu (KIS)** - Kancelarija za industrijsku svojinu u okviru Ministarstva za trgovinu i industriju;

1.4. **Pariska konvencija** - Konvencija za zaštitu industrijskog vlasništva od 20 marta 1883, revidirana u Briselu 14 Decembra 1900 u Vašingtonu 2 Juna 1911 u Hagu 6 Novembra 1925 u Londonu 2 Juna 1934, u Lisabonu 31 Oktobra 1958, i u Stokholmu 14 Jula 1967, i sa amandmanima iz 28 Septembra 1979;

1.5. **Pariska Unija** - unija formirana od strane Pariske konvencije;

1.6. **STO** - Svetska trgovinska organizacija;

1.7. **TRIPS** - Sporazum u vezi sa trgovinskim pitanjima o pravima na intelektualnu svojinu (Aneks 1C Sporazuma u Marakešu za formiranje Svetske trgovinske organizacije, potpisane u Marakešu, Maroko, 15 Aprila 1994);

1.8. **Ugovor o saradnji u oblasti patenata** – Ugovor o saradnji u oblasti patenata, pripremljen u Vašingtonu 19 Juna 1970, dopunjen 28 Septembra 1979, modifikovan 3 Februara 1984, i 3 Oktobra 2001;

1.9. **Budimpeštanski ugovor** – Budimpeštanski ugovor o međunarodnom priznanju depozita mikroorganizama za potrebe patentnog postupka, pripremljen u Budimpešti 28 Aprila 1977, i dopunjen 26 Septembra 1980;

1.10. **Biotehnoški pronalazak** – pronalazak koji se odnosi na proizvod koji se sastoji ili sadrži biološki materijal ili na postupak pomoću kojeg se biološki materijal proizvodi, obrađuje ili koristi;

1.11. **Biološki materijal** - svaki materijal koji se sastoji iz genetskih informacija i koji ima sposobnost samostalne reprodukcije ili da se reprodukuje u jedan biološki sistem;

1.12. **Biljni varijetet** - svaka biljka grupisana pod jednom jedinstvenom botaničkom vrstom najniže znane klasifikacije, koja grupa, nezavisno od toga da li u potpunosti ispunjava uslove za prihvatanje biljnog varijeteta, može da:

1.12.1. se odredi izražavanjem karakteristika koje proističu iz određenog genotipa ili kombinacije genotipa;

1.12.2. se razlikuje iz svake druge grupacije biljaka izražavajući najmanje jednu od gore-navedenih karakteristika, i

1.12.3. procenjuje se kao jedinica u vezi sa podudarnošću za razmnožavanje na ne-izmenjujući način.

1.13. **Postupak za proizvodnju biljaka ili životinja** - postupak koji je u biti biološki, ako se u potpunosti sastoji iz prirodnog fenomena kao što je ukrštavanje ili selekcija.

1.14. **Mikrobiološki postupak** - svaki postupak koji uključuje, izvršava se ili je rezultat mikrobiološkog materijala.

1.15. **Isključiva licenca** – licenca koja se izdaje samo jednom licencovanom i oduzme pravo vlasnika određenog objekta industrijskog vlasništva da koristi istog kao i da isto licencira kod ostalih lica.

1.16. **Neisključiva licenca** - licencija koja ne oduzme pravo vlasnika određenog objekta industrijskog vlasništva da koristi istog kao i da isto licencira kod ostalih lica.

1.17. **Suplimentarni sertifikat** - sertifikat dodatne zaštite za farmaceutske proizvode i biljne proizvode.

1.18. **Sertifikat prednosti** – sertifikat kojim se potvrđuje pravo prednosti na aplikaciju za patente.

Član 3

Pravo primene

1. Aplikacija za patent može se podneti svako lice ili druga institucija koja je ravnopravnom odnosu sa pravnim licem. Aplikaciju mogu podneti i 2 ili više aplikanata zajedno.

2. Pravna i fizička lica koji nisu državljani Republike Kosovo ili nemaju registrovano sedište preduzetništva na Kosovu, uživaju podjednaka prava za zaštitu izuma patentom sa pravnim i fizičkim licima koji imaju stalno prebivalište na Kosovu.

3. Strani državljani mogu da traže prava na osnovu ovog zakona, u procedurama ispred Kancelarije za Industrijsko Vlasništvo, samo preko autorizovanih predstavnika na osnovu člana 128 ovog zakona.

GLAVA II

KANCELARIJA ZA INDUSTRIJSKU SVOJINU

Član 4

Organizacija

1. Kancelarija za industrijsku svojinu Republike Kosovo je administrativno državno telo, i odgovorno je za za zakonsku zaštitu pronalazaka, trgovačkih marki, industrijskih dizajna, imenovanje porekla, geografske i topografske pokazatelje za integrisana kola, kao i druga pitanja koja proizlaze iz međunarodnih sporazuma čiji je potpisnik i Republika Kosovo. Kancelarija je nezavisna u svojim aktivnostima.

2. Organizovanje i funkcionisanje kancelarije uređuje se podzakonskim aktom.

Član 5 **Odgovornosti Kancelarije**

1. Kancelarija posebno je odgovorna za:

1.1. obavljanje postupaka koji su vezani sa izdavanjem suplementarnih dozvola i sertifikata za pronalazak, registraciju trgovačkih marki, industrijskih dizajna, topografije za integrisana kola, nazive za porekla i geografske pokazatelje;

1.2. čuvanje i održavanje registara za prava industrijske svojine za predstavnike objekata industrijske svojine;

1.3. objavljivanje službenog lista, nazvanog Službeni glasnik za industrijsku svojinu na Kosovu, koji sadrži podatke za apliciranje i prava na industrijsku svojinu;

1.4. pružanje informativnih usluga vezanih za objekte industrijske svojine;

1.5. organizovanje testa za predstavnike iz oblasti prava industrijske svojine/realizacija veštačenja ovlašćenih predstavnika u oblasti prava industrijske svojine;

1.6. priprema predloga za usvajanje podzakonskih i ostalih akata i pokretanje retifikacije međunarodnih sporazuma u oblasti prava industrijske svojine;

1.7. predstavljnje Kosova u stranim, regionalnim i međunarodnim organizacijama za industrijsku svojinu;

1.8. realizacija ostalih zadataka koji su pod njenom nadležnošću.

Član 6 **Razmatranje odluke donete od strane Kancelarije**

1. Protiv odluke Kancelarije je dozvoljena žalba u roku od petnaest (15) dana od dana prijema odluke.

2. Žalba se dostavlja komisiji koja je dužna da odluči po žalbi i obaveštiti stranku.

3. Komisija za razmatranje žalbi se osnova odlukom Ministra.

4. Protiv odluke komisije može se podneti tužba nadležnom sudu u roku od trideset (30) dana.

5. Nadležnosti, mandat i rad komisije uređuje se podzakonskim aktom.

GLAVA III PREDMET ZAŠTITE PATENTOM

Član 7 Patentibilni pronalazak

1. Patent se izdaje za pronalazak u savkoj oblasti tehnologije, koje sadrži novost, pronalazački korak i koji je se može sprovesti u industriji.
2. Pronalaskom prema stavu 1. ovog člana ne smatraju se:
  - 2.1. otkrića, naučne teorije i matematičke metode;
  - 2.2. estetska stvaralastva;
  - 2.3. šeme, pravila i metode za obavljanje misaonih činova, igre ili realizacija delatnosti za biznise i programe za kompjutere;
  - 2.4. predstavljanje informacije.
3. Objekti ili navedena dela u stavu 2. podstava 2.3. ovog člana izuzimaju se od patentiranja, u onoj meri gde je aplikacija za patente ili patent sam se veže sa ovim objektima ili sa ovim delatnostima.

Član 8 Patentibilnost biotehnoških pronalazaka

1. Patent se izdaje za pronalazak ako su ispunjeni zahtevi navedeni u članu 7. stav 1. koji se odnose na:
  - 1.1. proizvod koji se sastoji ili sadrži biološki materijal;
  - 1.2. postupak pomoću koga se proizvodi, preradjuje se ili koristi bioloski materijal;
  - 1.3. biološki materijal, koji je izolovan od prirodne okoline ili se proizvodi pomoću jednog tehnickog postupaka, i ako se ranije dogodio u prirodi;
  - 1.4. biljni ili životinjski varijeteti, ako se tehnička realizacija pronalaska ne ograničava na jedan odredjeni biljni ili životinjski varijetet.

Član 9

Izuzeci od patentibilnosti

1. Patent se ne izdaje za:

1.1. pronalaskе, čija komercijalna upotreba može da bude u suprotnosti sa javnim redom i moralom; jedan takva upotreba može da se smatra de je u suprotnosti sa njima, i ako se ne zabranjuje sa zakonom.

1.2. biljne ili životinjske varijetete, ili bitni biološki postupak za proizvodnju bilja ili životinja; ova odredba se ne aplikuje u mikrobioloskim postupakma ili njihovim proizvodima;

1.3. metode za tretiranje tela čoveka ili životinja putem hirurgije ili terapije ili dijagnostičkih metoda, koje se vrše na telu čoveka ili životinja; ova odredba se ne primenjuje na proizvode, a posebno u sastojcima ili sasatvima, koji se koriste u ovim metodama;

1.4. sastojci koji se dobivaju putem unutrašnje nuklearne transformacije za vojne ciljeve.

2. Prema stavu 1. podstava 1.1. ovog člana patent se neće izdavati sa biotehnoške pronalaskе, koji se posebno odnose na:

2.1. postupak kloniranja ljudskog tela;

2.2. postupak za modifikaciju genetskog identiteta genetske linije (embrionske) ljudskog tela;

2.3. upotrebu ljudskih embriona za industrisjke ili komercijalne ciljeve; i

2.4. Postupak za genetsku modifikaciju životinja, koji mogu da stvore patnje zivotinjima bez neke značajne medicinske koristi za ljude ili životinje, kao i životinje koje su rezultat takvih postupaka.

Član 10

Ljudsko telo i njegovi sastavni delovi

1. Ljudsko telo, u raznim fazama njegovog formiranja i razvoja i kao i otkriće jednog od njegovog sasatavnog dela, uključujući sekvencu ili jedan deo sekvence gena, ne čine patentibilni pronalazak.

2. Izolovani elemenat od ljudskog tela, ili ako je drugačije proizvoden putem tehničkog postupaka, uključujući sekvencu ili deo sekvence gena, može da sadrži patentibilni pronalazak, iako je struktura tog elementa identična sa onim od prirodnog elementa.

3. Industrijska primena sekvence ili dela sekvence gena, u slučaju aplikacije za patent treba da se otkrije tako kao sto je prvobitno predata.

Član 11

Novost

1. Pronalazak se smatra novim ako ne spada u ranija saznanja.
2. Ranije saznanje sastoji se od svega onoga što je dato na javno raspolaganje na svetskom nivou, putem pismenog ili usmenog opisa, upotrebe, ili na neki drugi način, pre datuma predaje aplikacije za patent.
3. Ranija saznanja čine i sadržaj aplikacije za nacionalne patente onako kako je predata, i posle prijema Republike Kosovo u Ugovoru o saradnji u oblasti patenata i Evropsku Konvenciju Patenata, sadržaj svih aplikacija za Evropske i međunarodne patente sa efektom i na Kosovu, datumi predaje od kojih su ranije od datuma aplikacije, istaknutog u stavu 2. ovog člana, i koji su objavljeni na ovaj datum ili posle ovog datuma.
4. Stavovi 1. i 2. ovog člana ne isključuju patentibilnost - zaštitu sa patentima sastojka ili sastava, koja učestvuje u ranijim saznanjima za upotrebu u metodama navednim u članu 9. stav 1. podstav 1.3. ovog Zakona, pod uslovom da njena upotreba u takvim načinim ne učestvuje u ranijim saznanjima.
5. Stavovi 2. i 3. ovog člana ne isključuju patentibilnost nijednog sastojka ili sastava nevedenih u stavu 4. za specifičnu upotrebu na način naveden u članu 9. stav 1. podstav 1.3. ovog Zakona, pod uslovom da takva upotreba nije deo ranijih postojećih saznanja.

Član 12

Obelodanjivanje pronalaska bez štetnih posledica

1. Otkrivanje pronalaska prema članu 11. ovog Zakona nece se uzimati u obzir, ako se ovo dogodilo ne vise od šest (6) meseci pre podnošenja aplikacije za patente i ako je učinjeno kao posledica:

1.1. očite zloupotrebe u vezi sa podnosiocem ili njegovog zakonskog prethodnika, ili činjenice koje aplikanti ili njegovi zakonski prethodnici otkrio izum na jednoj međunarodnoj izložbi, ili službeno priznatu, prema predvidjenim uslovima Konvencije za međunarodne izložbe, pod uslovom da podnosilac aplikacije u trenutku predaje aplikacije za patent dokaze, da je pronalazak otkriven na ovaj način, i ne kasnije od četiri (4) meseca od datuma predaje zahteva, predaje jedan odgovarajući izvod za ovaj cilj.

Član 13

Stepen novosti

1. Pronalazak se smatra da ima jedan stepen novosti ako pronalazak nije poznat za kvalifikovano lice sa znanjima iz te oblasti, uzimajući u obzir ranija saznanja.
2. Ako se odluči da pronalazak čini stepen novosti, sadržaj navedene aplikacije u članu 11. stav 3. ovog zakona, ne uzima se u obzir.

Član 14

Primenjivost u industriji

Pronalazak je primenjiv u industriji ako njen predmet može da se proizvede u svaku vrstu industrije, uključujući i poljoprivredu.

GLAVA IV

TAJNI PRONALAZAK

Član 15

Tajni pronalazak i nadležni autoritet

1. Otkriveni pronalazak od strane jednog državljanina Kosova može da smatra tajnim pronalaskom ako je on vezan za nacionalnu zaštitu ili bezbednost države.
2. Nadležni autoritet za tajne pronalazke je Veće bezbednosti Kosova (u daljnjem tekstu: nadležni autoritet) koje posebnim aktima utvrđuje kriterijume i postupak za tajne pronalazke.
3. Tajni pronalazak predstavlja državnu tajnu.

Član 16

Postupak aplikacije za tajne pronalazke

1. Aplikacije koje se odnose na pronalazke predviđene članom 15. stav 1. ovog zakona, predaju se nadležnom autoritetu.
2. Ako Kanecelarija tokom ispitivanja aplikacije za patente smatra da aplikacija ima veze sa tajnim pronalaskom, prema posebnim kriterijumima određenih od strane nadležnog autoriteta prema članu 15. stav 2. ovog zakona, istu prosleđuje nadležnom autoritetu.
3. Aplikacija predata kod nadležnog autoriteta, sačuvaće datum predaje određenog od strane Kancelarije.

4. Ako Nadležni Autoritet prilikom razmatranja aplikacije proceni da pronalazak ne čini tajnu, aplikacija vraća se u Kancelariji.
5. Ako nadležni autoritet, proceni da se radi o tajnom pronalasku, on donosi rešenje i isto registruje u registar za patente za tajna pronalaska koje se čuva od njega.
6. Ako nadležni autoritet smatra da pronalazak nije tajni, postupak će završiti od strane Kancelarije i u skladu sa ovim zakonom.

Član 17

Korišćenje i nadoknada

1. Nadležni autoritet ima isključivo pravo da koristi tajni pronalazak.
2. Pronalazač ima pravo na nadoknadu za tajni pronalazak, nezavisno da li je pronalazak korišćen ili ne.
3. Iznos nadoknade naveden u stavu 2. određiće se proporcionalno tržišnoj vrednosti pronalaska.
4. U slučaju da se ne postiže sporazum za nadoknadu, pronalazač može zatražiti od nadležnog suda određivanje iznosa nadoknade.

Član 18

Postupak posle davanja patenta za tajni pronalazak

1. Ako nadležni autoritet za nacionalnu zaštitu određuje da pronalazak više ne predstavlja tajnu, on će Kancelariji proslediti dosije koje se odnosi na pronalazak.
2. Kancelarija na zahtev podnosioca aplikacije, pokreće ili obustavlja postupak izdavanja patenta za pronalazak koji više ne predstavlja tajnu.

Član 19

Zaštita van zemlje

Fizička i pravna domaća lica, mogu da zatraže zaštitu tajnog pronalaska van zemlje samo sa ovlašćenjem nadležnog autoriteta za nacionalnu bezbednost.

GLAVA V PRAVO NA PATENTE

Član 20 Pravo na patent

1. Pravo na patente pripada pronalazaču ili njegovom zakonskom prethodniku.
2. Ako je pronalazak stvoreno od dva (2) ili više pronalazača zajedno, pravo na patente pripada pronalazačima ili njihovim zakonskim prethodnicima.
3. Nezavisno od stava 1. ovog člana, kada je pronalazak stvoreno na Kosovu kao rezultat ugovora sa narudzbom ili radnog ugovora, pravo na patente pripada licu koje narucilio posao ili poslodavce, sem ako nije drugacije predvidjeno ugovorom.
4. Ako odredbe iz stava 3. ovog člana sprovode se za pronalazak vrseno na sprovođenju radnog ugovora na Kosovu, radnik koji je vrsio pronalazak ima pravo na nadoknadu od poslodavca u zavisnosti od ekonomske vrednosti pronalaska. U nedostatku sporazuma između strana za određivanje iznosa nadoknade, iznos se određuje od nadležnog suda.
5. Podnosilac aplikacije ima pravo na patent sem ako je drugacije odlučeno u sudskim postupcima.
6. Pravo na patente može se prenositi.

Član 21 Pronalazač

Pronalazač je lice koje je stvorilo pronalazak tokom njegovog kreativnog rada. Pronalazačem ne smatra se lice koje je u stvaranju pronalaska nudilo samo tehničku pomoć. Kancelarija može da overi tačnost podataka pronalazača.

Član 22 Moralno pravo pronalazača

1. Pronalazač ima moralno pravo da se kao takav registruje u zahtevu za patente, u svim izvađenim dokumentima vezano sa izdavanjem patente, u Registar za aplikacije u Kancelariji i u Registru za patente.
2. Moralno pravo pronalazača ne može da se prenosi.

GLAVA VI EFEKTI PATENTA

Član 23 Isključiva prava stečena patentom

1. Patenat garantuje vlasniku patenta isključiva prava:

1.1. ako je predmet patenta proizvod, da zabrani treće stranke da bez saglasnosti vlasnika da proizvede, nudi na prodaju, prodaje, da koristi, izvozi ili uvozi i da uskladišti za takve ciljeve, proizvod dobiven na osnovu pronalaska;

1.2. ako je predmet patenta postupak, da zabrani treće strane da bez saglasnosti vlasnika, proizvede, nudi na prodaju, prodaje, da koristi, izvozi ili uvozi i da uskladišti za takve ciljeve, proizvod dobiven direktno od tog postupaka.

2. Vlasnik patenta ima pravo da trećim strankama bez njegove saglasnosti da zabrani nudjenje i snadbjevanje sa proizvođaom (sastojak, sastav, dio opreme) koji sadrži bitan element zaštićenog pronalaska, ako nudilac ili snadbjevac je upoznat ili od okolnosti slučaja treba da zna da takav proizvod ima za cilj stavljanje u funkciji pronalaska nekog drugog lica.

3. Navedene odredbe u stavu 2. ovog člana ne sprovode se ako takav proizvod je glavni sastav jednog komercijalnog predmeta, sem ako snadbjevac ili nudilac tera ostala lica da vrše delovanja navedeno u stavu 1. ovog člana.

Član 24 Isključiva prava stečena patentom u oblasti biotehnologije

1. Ako se patentiranjem štiti bioloski materijal, koji sadrži specifične karakteristike kao rezultat pronalaska, isključiva prava navedena u članu 23. stav 2. i 3. ovog Zakona, sprovode se i za svaki bioloski materijal pomoću rasprostiranja ili umnozavanja u jednom identičnom obliku ili sličnom i koji ima iste karakteristike.

2. Ako se patentiranjem štiti postupak koji omogućava proizvodnju biloskog materijala koji sadrži specifične karakteristike kao rezultat pronalaska, isključiva prava navedena u članu 23. stavovi 2. i 3. Ovog Zakona sprovode se i kod biloskog materijala koji se direktno dobiva pomoću rasprostiranja ili umnozavanja u identičnom obliku ili sličnom i koji ima iste karakteristike.

3. Ako određeni proizvod sadrži ili je sačinjen od genetskih informacija zaštićenih patentom, ekskluzivna prava iz člana 23. stav 2. i 3. ovog Zakona sprovode se za celokupni materijal, izuzev ljudskog tela i raznih faza formiranja i razvoja ili jednostavnog otkrića jednog od njegovih sastojaka, uključujući sekvenciju ili dio

sekvencije gena, gde se obuhvata proizvod i u kojem se nalaze genetske informacije i ostvaruju svoju funkciju.

Član 25 **Oblast zaštite**

1. Oblast zaštite patentima određuje se shodno patentnim zahtevima koji su zaključno primljeni u postupku izdavanja patenta, dok opis i crteži služiće sa prikazivanjem patentnih zahteva.
2. Sadržaj patentnih zahteva nije ograničena na striktan način u njihovom formulisanju. Opis i crteži uzimaju se u obzir samo u cilja pojasnjenja nejasnoca u patentnim zahtevima.
3. Patentni zahtevi ne treba shvatiti kao uredbu koja objašnjava da se oblast isključivih prava može da se prostire na predmet za koji kvalifikovano lice može da cilja kao oblast za zaštitu.

GLAVA VII **OGRANICENJA EFEKTA ZA PATENTE**

Član 26 **Izuzeci od isključivog prava**

1. Prava stečena patentom ne važe za:
  - 1.1. dela u kojima se pronalazak koristi za privatne i ne komercijalne ciljeve;
  - 1.2. izvršena dela u cilju istraživanja i za eksperimente koji se ticu predmeta zaštićenog pronalaska, uključujući i slučaj kada takva dela su obavezne da vrše registraciju ili za dobivanje ovlašćenja za stavljanje na tržište proizvoda koji je lek / bilje namenjen za ljude ili životinje ili je medicinski proizvod;
  - 1.3. direktna ili individualna priprema bilja / lekova u apotekama na osnovu medicinskog opisa i dela koja su vezana za lek koji je pripremljen na takav način;
  - 1.4. upotreba patentiranog pronalaska na izgradnji ili funkcionisanju aviona ili sredstva na zemlji država članica Pariske Unije ili članica MTO - e, ili pomoćne opreme za avione ili sredstva na zemlji kao takva, kada ti avioni ili masine na zemlji privremeno ili pogresno ulaze na teritoriji Republike Kosovo.

Član 27

Pravo ranijeg korisnika

1. Patent nema efekta prema licu, koje je pre predaje aplikacije li pre datuma sticanja prava prava na prednost za apliciranje, koristilo je ili proizvelo unutar njegove privredne delatnosti proizvod koji je predmet pronalaska, ili je predmet pronalaska, ili je izvršilo ozbiljne i realne pripreme za korišćenje takvog pronalaska na Kosovu.
2. Lice iz stava 1. ovog člana, ima pravo, da bez saglasnosti da nastavi koriscenje pronalaska do onog stepena koje je koristilo ili se pripremlilo za njeno koriscenje do datuma predaje aplikacije za gore navedeno pronalazak.
3. Pravo prema stavu 2. ovog člana može da se transferise ili da se nasledi samo preko radnog postupaka gde je pripremljeno ili pocelo koriscenje pronalaska.

Član 28

Ogranicenja efekata patenta u oblasti biotehnologije

1. Isključiva prava iz odredbi člana 24. ovog Zakona neće se aplicirati na bioloski material dobiven od rasprostiranja i umnozavanja bioloskog materijala koji na trzistu Kosova odnosno sa prijemom Kosova u Evropsku Zajednicu, na trzistu neke drzave u Evropskoj Zajednici, stavljen je od strane vlasnika patente ili uz njegovu saglasnost, i tom prilikom rasprostiranje i umnozavanje obavezno proizlaze iz sprovođenja u cijem cilju je stavljanje na tržište, pod uslovom da dobiveni material kasnije da se ne koristi za rasprostiranje i daljnje umnozavanje.
2. Izuzetak od člana 24. ovog Zakona, su prodaja ili ostali načini komercijalizacije materijala za sirenje bilja kod farmera od strane vlasnika patente ili uz njegovu saglasnost za poljoprivredno koriscenje, članuovlasčenje za za farmera da on koristi proizvod za njegova sejenja za sirenje ili množenje sa njegove strane ili njegove farme.
3. Izuzetak od člana 24. ovog Zakona, su prodaja ili neki drugi način komercijalizacija plodnih životinja ili nekog drugog zivotinjskog materijala za umnozavanje farmera od strane vlasnika patente ili uz njegovu saglasnost , uključujući ovlašćenja za farmera da on koristi zaštićeno stočarstvo za poljoprivredne ciljeve, uključujući stavljanje životinja ili otalog materijala za umnozavanje u raspolaganje sa ciljem izvršenje njegove poljoprivredne aktivnosti ali ne i prodaje za ciljeve aktivnosti za ponovnu komercijalnu proizvodnju.

Član 29

Prestanak isključivih prava

1. Isključiva prava sticana sa patentom koji su vezani za vrsena dela na teritoriji Kosova u vezi sa zasticeim prizvodom sa patentom, smatrace se da su prestale prilikom stavljanja na trzistu Kosova od vlasnika patente ili sa njegovim izraženom saglasnošću, sem ako

postoje ostali zakonski razlozi na osnovu kojih vlasnik patente može da zabrani daljnju komercijalizaciju proizvoda.

2. Odredbe iz stava 1. ovog člana takodje ce se sprovoditi sa potrebnim izmenama u izdavanim ekskluzivnim pravima iz suplementarnog sertifikata.

GLAVA VIII PATENT KAO PREDMET VLASNIŠTVA

Član 30 Prenos prava

1. Patent može se preneti na druga lica.
2. Prenos patente registruje se u odgovarajući Registar u Kancelariji uz pismeni zahtev jedne od stranaka i objavljuje se.
3. Prenos prava patente imaće efekata prema trecim stranama posle registracije u odgovarajući registar. Ipak, pre nego sto se registruje prenos, licenca ce da ima efekta prema trecim stranama ako trece strane su imale saznanja za prenos.
4. Odredbe ovog člana takodje ce se sprovoditi prema izmenama u ugovoru za prenos patenta, kao prava stečenim iz suplementarnog sertifikata.

Član 31 Licenciranje

1. Licenca za patente može se izdavati za celu teritoriju Kosova ili samo za jedan njen deo.
2. Licenca može da bude isključiva ili neisključiva.
3. Vlasnik patente može da zahteva povracaj prava koja se dobivaju uz licencu za patente, ako licencirani povredi neku odredbu ugovora za licencu vezano za njegovo vreme trajanja, način u kojem se može koristiti patenta, gamu i kvalitet proizvedenih proizvoda za koje je izdata licenca od licenciranog, bez predrasude za neki zakonski postupak ma osnovu zakona ili ne ke odredbe ugovora.
4. Licenca za patent registruje se u registar na zahtev jedne od stranaka i objavljuje se.
5. Licenca za patente imace efekata prema trecim stranama samo polse registracije u odgovarajućem registru. Ipak, pre nego sto se registruje prenos, licenca ce da ima efekta prema trecim stranama ako su treće strane imale saznanja za to.

6. Odredbe ovog člana sprovodice se takodje sa potrebnim izmenama posle zavrstea ugovora za licence za sprovođenje patenta, kao i prava izadatim od suplemetnarnog uverenje.

Član 32 **Zalog**

1. Patent može da se izada kao garancija ili predmet zaloge.
2. Na zahtev jedne od stranaka, prava navedena u stavu 1. ovog člana registruju se u registar i objavljuju se.
3. Prava navedena u stavu 1. ovog člana proizvode efekte prema trećim stranama nakon sto se registruju u registar. Ipak, pre nego ste se registruju kao takve, one će da imaju efekta prema trecim stranama ako su treće strane imale saznanja za to.
4. Odredbe ovog člana sprovode se takodje prema izmenama u vezi sa zalogom u slučaju zahteva za patent kao i u slučaju prava koja proizlaze iz suplementarnog sertifikata.

Član 33 **Postupak izvršenja**

1. Patenta može da bude objekat izvrsenja.
2. Sud koji izvrši izvršenje prema patentu prema sluzbenom zadatku upozna je Kancelariju za zaplenu patenta sa ciljem da ovo registruje u registar i da se objavi.
3. Odredbe ovog člana apliciraju se sa potrebnim izmenama u vezi sa izvrsenjem kao i u slučaju sa datim pravima iz suplementarnog sertifikata.

Član 34 **Stečaj**

Kada patent, aplikacija za patent ili suplementarni sertifikat je deo vlasništva u postupaku stečaja, imenovano lice za upravljanje stečajem prema službenom zadatku informiše Kancelariju sa portupcima stečaja u cilju njene registracije u registar.

GLAVA IX **OBAVEZNE LICENCE**

Član 35 **Postupak za izdavanje obavezne licence**

1. Dobijanje obavezne licence realizuje se putem sudskog postupka.

2. Postupak za izdavanje obavezne licence vrši se sa sudskim postupkom protiv vlasnika patente ili vlasnika suplementarnog sertifikata, na osnovu jedne aplikacije za izdavanje obavezne licence. Tokom sudskog postupaka, tužilac navodi sve činjenice i predstavlja potrebne dokaze na kojima se zasniva zahtev za obaveznu licencu. Sud odlučuje uz odluku za izdavanje obavezne licence.

3. U nedostatku dokaza zahtev za obaveznu licencu odbija se i sva prava iz patenta pripadaju licu u čije ime je registrovan patent u Registra za patente.

Član 36 **Izdavanje obavezne licence**

1. Sud može da izda obaveznu licencu zbog nedostataka ili nedovoljnosti koriscenja patente, svako lice koje proba da ispolji sposobnosti da bi koristilo pronalazak i koja predaje zahtev za izdavanje obavezne licence ili Vladi Kosova, ako vlasnik patente nije koristilo pronalazak zaštićeno patentom na teritoriji Kosova u uslovima sa razlogom ili nije vršilo ozbiljne i realne pripreme za njeno koriscenje.

2. Zahtev za izdavanje obavezne licence prema stavu 1. ovog člana, mogu da se odbiju posle perioda od četiri (4) godina posle datuma predaje zahteva za patente ili tri (3) godine od datuma u kojme je izdavana patenta.

3. Obavezna licenca ne može se izdavati ako vlasnik patente dokaze da je imao razloga zasnivanja na ne - koriscenju ili nedovoljnosti koriscenja zaštićenog pronalaska.

4. Na osnovu zahteva sud može da izda obaveznu licencu za prvi patent, vlasniku patente ili vlasniku za biljne varijetet, koji može da koristi njegov patent ili drugi patent ili pravo na biljnu varijaciju, bez povrede prvog patenta, pod uslovom da izjavljivano pronalazak za drugi patent ili zasticenu biljnu varijaciju, uključujući i znatno tehnicko unapredjenje od znatnog privrednog znacaja, u odnosu sa izjavljenim pronalazakm u prvom patentu.

5. Sud može da preuzima bilo koju meru koju smatra korisnim za overavanje opstanka jednog takvog stanja.

6. U slučaju obavezne prema stavu 4. ovog člana, vlasnik prvog patenta ima pravo za dobivanje jedne reciprocne licence u povoljnim uslovima da bi koristilo pronalazak zasticeno od drugog patenta ili biljne zasticene varijacije.

7. Sud može da izda obaveznu licencu ako je koriscenje pronalaska zaštićenog sa patentom je potrebno u vanrednim situacijama - nacionalna bezbednost, zaštita javnog interesa u oblasti zdravlja, snadbevanja sa hranom, zaštita i poboljsanje okoline, specifični komercijalni interesi ili kada je potrebno da se poboljsa jedno iskustvo koje određeno kako protiv konkurencije sa sudskim postupkom ili administrativnim.

8. Obavezna licenca može se izdati samo ako lice koje je predalo zahtev u sudu dokaze da pre zahteva učinilo napore za dobivanje ovlašćenja ili licence od vlasnika patente u roku i

povoljnim trzisnim uslovima i ako su takvi napori nisu bili uspesni u dovoljnom vremeskom roku. Sud može da oduzme prava na osnovu ovih uslova ili u situacijama predvidjenim u stavu 7. ovog člana. Vlasnik patenta informisaće se o izdavanju obavezne licence u što kraćem vremenskom roku.

Član 37

Uslovi u kojima je izdata obavezna Licenca

1. Obavezna licenca nije isključiva, oblast i vreme trajanja ograničavaće se za isključivo korišćenje u svrhe za koje je izdata.
2. Obavezna licenca može se preneti samo u radionici za proizvodnju odnosno njenim delovima, za koje je dozvoljeno pronalazak i isto nije korišćeno.
3. Obavezna licenca pre svega se izdaje sa ciljem snadbevanja domaceg trzista sem ako nije obavezno da se poboljša iskustvo za koje je sa sudskim ili adminsitrativnim postupkom ovo iskustvo u suprotnosti sa konkurencijom na trzistu.
4. Sud, na razlozan zahtev od zainteresovanog lica, ponisti obaveznu licencu tako sto određuje odgovarajucu zaštitu za legitimne intrese licenciranog lica, u okolnostima koje su direktno vodile na izdavanje obavezne licence, ne postoje vise i nema izgleda da se ponove.
5. Vlasnik licence ima pravo na nadoknadu, na osnovu ekonomske vrednosti licence.
6. Obavezna licenca, prema članu 36. stav 4. ovog Zakona ne može da bude prenosljiva sem prenosa drugog patenta ili zaštićene biljne varijetete

Član 38

Obavezne licence za patente farmaceutskih proizvoda namenjenih za izvoz u zemljama koje imaju problema sa javnim zdravljem

1. Sud može da izda svakom licu, na osnovu zahteva u skladu sa odredbama ovog zakona, obaveznu licencu za patent ili suplementarni sertifikat sa ciljem proizvodnje ili prodaje farmaceutske proizvoda, kada takvi proizvodi su namenjeni za izvoz ako uvozne zemlje inaju problema sa javnim zdravljem. Kada se odluci za izdavanje jednje obavezne licence sud ce da uzima u obzir na poseban način, potreba da se sprovede odluka usvojena od Nacionalnog Saveta STO – od 30 avgusta 2003. godine za sprovodjenje stava 6 Deklaracije iz Dohe za Sporazum TRIPS i Javnog Zdravlja (u daljem tekstu: Odluka od 14 novembra 2001 godine.
2. Farmaceutski proizvod naveden u stavu 1. ovog člana, je savki proizvod farmaceutske industrije, uključujući medicinske proizvode za ljude, koji se sastoji od svakog sastojka aili kombinacije namenjenih sastojaka za tretiranje ili sprečavanje bolesti kod ljudi, i sastojci ili kombinacije sastojaka, koji se mogu davati ljudskim bicima sa ciljem poboljšanja ili modifikacije fizoloskih funkcija ili sa se sačini jedna medicinska

dijagnoza, članuaktivne činioce ili dijagnosticirana sredstva van organizovanja - ex - vivo.

3. Uvozna zemlja navedena u stavu 1. ovog člana biće svaka zemlja u kojem farmaceutske proizvode ce da se izvozi. Uvozna zemlja može da bude:

3.1. svaka ne razvijena zemlja, koja kao takva se nalazi u zemljama Ujedinjenih Nacija;

3.2. svaki član STO - a, sem nerazvijenih zemalja članica navedenih u podstavu 3.1. ovog stava, koji je upoznao Savet za TRIPS za njegovu teznju da upotrebi ovaj sistem u celosti ili na ogranicen način;

3.3. svaka zemlja koja nije član STO - a, ali se nalazi u spisku zemalja za Davanje Pomoći od Komiteta OECD - a, kao zemlje sa niskim prihodima i upoznao je Kancelariju za njenu teznju da koristi sistem u celosti kao uvozan ili na ogranicen način;

3.4. svaka zemlja članica STO - a koja se deklarovala da neće koristiti uvozni sistem, nema pravo za takav uvoz.

4. Zemlje uvoznice koje su nerazvijene ili u razvoju, koja nisu članice STO - a, a koja imaju prava prema članu 3. ovog člana trebaju da ispune dodatne zahteve.

5. Uvozna zemlja treba da direktno upozna Kancelariju na osnovu Odluke.

6. Uvozna zemlja treba da deklarise u oglasu da će koristiti sistem za prevazilaženje problema u javnom zdravstvu a ne za industrijske ili trgovačke ciljeve usvoje mere navedene u stavu 4 Odluke.

7. Sud može na zahtev vlasnika prava ili od Kancelarije, da ponisti obaveznu licencu, ako se uvozna zemlja podbacila da ispuni obaveze koje su navedene u stavu 2. ovog člana.

Član 39

Postupak za izdavanje obavezne licence za patente farmaceutskih proizvoda namenjenih za izvoz u zemljama koje imaju problema sa javnim zdravljem

1. Zahtev za izdavanje obavezne licence za patente farmaceutskih proizvoda namenjenih za izvoz u zemljama koje imaju problema sa javnim zdravljem, predaje se sudu u skladu sa odredbama člana 35. ovog zakona, ako se na teritoriji Kosova postoji jedan patent ili suplementarni sertifikat, ciji efekat pokriva delatnost proizvodnje ili prodaje za ciljeve izvoza.

2. Predati zahtev sudu treba da sadrži:

- 2.1. informacije koje su vezane sa zahtevima za obavezne licence, koje se javljaju u ostalim zemljama za isti proizvod, sa podacima za odgovorajuće veličine, informacije vezane za podnosioca aplikacije za obaveznu licencu ili njegovog predstavnika ako ima;
  - 2.2. hemijski naziv farmaceutskog proizvoda, koji za cilj da proizvede sa obaveznom licencom;
  - 2.3. kolicinu farmaceutskog proizvoda, koji za cilj da proizvede sa obaveznom licencom;
  - 2.4. uvoznju zemlju;
  - 2.5. dokaz za prethodne pregovore sa vlasnikom prava na patent ili njegovog vlasnika u skladu sa odredbama 5. ovog člana;
  - 2.6. dokaz ili poseban zahtev od ovlasćenog predstavnika uvozne zemlje. Ili jedne ne - vladine organizacije koja ima službeno ovlašćenje jedan ili više uvoznih zemalja, ostalih tela UN - a ili ostalih međunarodnih zdravstvenih organizacija koje deluju sa formalnim ovlasćenjem jedne ili više uvoznih zemalja, tako sto pokazuju kolicinu potrebnog proizvoda.
3. Tokom razmatranja zahteva za izdavanje obavezn licence, sud treba da overi posebno:
- 3.1. ako svaka zemlja uvoznik navedena u zahtevu, koja je članica STO - a, učinila jedno upoznavanje u STO - u, upozanala je Kancelariju u skladu sa odredbama ovog člana sa svakim proizvodom koji je pokriven u aplikaciji;
  - 3.2. da određena kolicina u zahtevu ne prelazi prijavljenu kolicinu u STO - u i Kancelariji od zemlje uvoznika;
  - 3.3. kada se uzima u obzir da su ostale obavezne licence izdavane u nekoj drugoj zemlji, ukupna kolicina proizvoda, ovlasćena da se proizvodi za bilo koju zemlju uvoznika ne prelazi prijavljenu količinu u STO - u, odnosno u Kancelariji.
4. Navedene informacije u stavu 3. ovog člana nudiće se i predstaviće se u zahtevu od subjekta koji zahteva dibićanje obavezne licence.
5. Obavezna licenca izdaje se samo ako podnosilac zahteva dokazuje da učinio napore da dobije ovlašćenje od vlasnika patenta za korišćenje zaštićenog pronalaska u razlozним trgovinskim rokovima i uslovima i ako su napori rezultirali bezuspesno u okviru jednog razložnog roka. Ova odredba neće se aplicirati u vanrednim situacijama, ostalim ekstremnim vanrednim situacijama, ili u slučaju upotrebe za javne ciljeve i netrgovinske u skladu sa Sporazumom TRIPS.

Član 40

Uslovi za izdavanje obavezne licence za patente farmaceutskih proizvoda koji imaju za cilj izvoz u zemlje koje imaju problema sa javnim zdravljem

1. Uslovi za izdavanje obavezne licence za patente farmaceutskih proizvoda koji imaju za cilj izvoz u zemlje koje imaju problema sa javnim zdravljem, se daje kao ne-isključiva licenca, čije se polje i rok trajanja određuju odlukom za njeno izdavanje i ona će biti ograničena samo za cilj određen odlukom. Količina proizvoda koji će se proizvesti prema takvoj licenci ne trebaju preći količine koje su potrebne za ispunjenje potreba zemlje uvoznice, ili zemalja uvoznica koje su navedene u zahtevu, uzimajući u obzir količinu proizvoda proizvedenih prema obaveznoj licenci izdatoj negde drugde.

2. Obavezna licenca će se transferisati samo u radionici za proizvodnju odnosno u njene delove, za koje je dozvoljen izum i isti je iskorišćen.

3. U svojoj odluci sud će specifikovati akcije koje aplikant ima pravo da preduzme, i koje su potrebne sa ciljem proizvodnje proizvoda određenih za izvoz i distribuciju u zemlji ili zemljama napomenutim u zahtevu. Nijedan pripremljeni ili uvezeni proizvod uvezen na osnovu obavezne licence se neće ponuditi za prodaju ili se plasirati na tržištu u nijednoj drugoj zemlji koja nije navedena u zahtevu, uz izuzetak kada jedna zemlja uvoznica sama dobija od mogućnosti prema Odluci izvoza za druge članice prema jednom sporazumu regionalne trgovine koje imaju iste napomenute zdravstvene probleme.

4. Sud u odluci naređuje da se proizvodi na osnovu takve licence jasno identifikuju, putem posebnih etiketa ili znakova, kao proizvedenih uz obaveznu licencu. Proizvodi te vrste se trebaju razlikovati od običnih putem posebnog pakovanja, boje, posebne forme, uz uslov da znaci koji ih razlikuju nemaju veliki uticaj na cenu. Na pakovanju i u dokumentima se označava da je proizvod proizveden na osnovu obavezne licence, postavljajući naziv kompetentnog suda, broj dosijea, specifikaciju da je proizvod određen za eksport i distribuciju u zemlju ili zemlje uvoznice. Detalji karakteristika proizvoda trebaju biti dostupni carinskim autoritetima.

5. U svojoj odluci, Sud će narediti da pre slanja proizvoda u zemlju uvoznicu, licencirana osoba obavesti Kancelariju za adresu Web - stranice gde je naveo sledeće podatke:

5.1. količine proizvoda, kojima će se snabdeti zemlje uvoznice prema licenci;

5.2. karakteristike koje razlikuju proizvod u reči.

6. Ako je proizvod pokriven obaveznom licencom izdatom na Kosovu, patentiran u zemlji uvoznici spomenutoj u zahtevu, proizvod će biti izvezen samo ako je data država izdala jednu obaveznu licencu za uvoz, prodaju i / ili distribuciju proizvoda.

7. U svojoj odluci, sud naređuje aplikanta da isplati kompenzaciju za nosioca prava kao u nastavku:

7.1. u slučaju nacionalnih vanrednih situacija, drugih okolnosti hitnih slučajeva ili u slučajevima javnog ne - trgovinskog korišćenja prema Sporazumu TRIPS, kompenzacija će biti u maksimumu od 4% opšte cene koja se treba platiti od strane zemlje uvoznice ili u njeno ime;

7.2. u svim drugim slučajevima, kompenzacija - naplata - će se odrediti uzimajući u obzir ekonomsku vrednost autorizovanog korišćenja na osnovu licence za zemlju uvoznicu ili za zemlju u reči, kao i humanitarne ili ne-trgovinske okolnosti vezane za pitanje licence.

8. Kada je odluka suda za izdavanje obavezne licence postala pravosnažna, sud može, uz zahtev za čuvanje dokaza predstavljenih od strane posednika prava, da kontroliše dokumentaciju licencirane osobe, ako su ispunjene obaveze određene u odluci za izdavanje obavezne licence, a posebno one koje su vezane za finalnu destinaciju proizvoda. Dokumentacija treba da sadrži dokaze izvoza proizvoda, overene od strane carinskih autoriteta, kao i dokaz uvoza.

9. Uslovi licence ne određuju metodu distribucije u zemlji uvoznici.

Član 41

Odbijanje aplikacije za izdavanje obavezne licence

Sud odbija odlukom zahtev za izdavanje obavezne licence ako nisu ispunjeni uslovi za izdavanje obavezne licence određene ovim zakonom.

Član 42

Završetak ili modifikacija obavezne licence

1. Držalac prava ili licencirana osoba može da pokrene proceduru pri sudu, tražeći od suda da prekine važenje obavezne licence, ako je ustanovljeno da suprotna stranka nije uspela da ispoštuje odluku za izdavanje privremene licence. U svojoj odluci, sud će specificovati vremenski rok u toku kojeg će licencirana osoba organizovati da se svaki proizvod koji poseduje i kontroliše, preusmere o njegovom trošku u zemlje koje imaju potrebu, koje su navedene u članu 38. ovog Zakona, ili da se povuče za konsultacije sa držaocem prava.

2. Kada zemlja uvoznik obavesti da je količina farmaceutskog proizvoda nedovoljna za ispunjenje njenih potreba, licencirana osoba može pokrenuti sudsku proceduru za jedan drugi zahtev, tražeći modifikaciju uslova licence, sa ciljem dozvoljavanja proizvodnje i izvoza dodatnih količina proizvoda sve do potrebne mere radi ispunjenja potreba zemlje uvoznice u reči. U takvim slučajevima, sud deluje ubrzanom procedurom. Ako dodatna količina proizvoda koja je tražena ne prevazilazi 25% opšte količine, odredbe člana 3. stava 3. ovog zakona se ne sprovode.

Član 43 Obaveštenja

1. Sud obaveštava Odbor TRIPS-a putem posrednika Kancelarije o odluci za izdavanje obavezne licence i uslovima licence, kao i za prekid važenja ili njene modifikacije.

2. Informacije koje su date trebaju posebno sadržavati:

2.1. ime i adresu licencirane osobe;

2.2. proizvod u pitanju;

2.3. količina koja će se snabdeti;

2.4. mesto uvoza;

2.5. rok važenja licence;

2.6. adresu Web - stranice navedene u članu 40. stav 5. ovog zakona.

Član 44 Zabrana uvoza

1. Zabranjuje se uvoz u Republici Kosovo i u državama članicama Evropske Zajednice, proizvod koji je proizveden na osnovu obavezne licence izdate na osnovu ovog zakona, sa ciljem stavljanja u slobodan opticaj ponovnog uvoza, postavljanjem pod procedure suspenzija ili postavljanja u slobodnim zonama i slobodnim magazinima.

2. Stav 1. ovog člana se ne sprovodi u slučaju ponovnog izvoza proizvoda u zemlje uvoznice navedene u zahtevu i identifikovane na pakovanju i pratećoj dokumentaciji proizvoda, ili postavljanjem u jednu proceduru tranzitnog ili carinskog magaziniranja, ili u jednu slobodnu zonu ili jedan slobodan magazin, sa ciljem ponovnog izvoza u zemlju uvoznicu.

Član 45 Postupak carinskih autoriteta

1. Ako ima dovoljnih razloga za sumnju da se proizvodi proizvedeni na osnovu obavezne licence izdate u skladu sa odredbama ovoga zakona uvoze na Kosovo u suprotnosti sa odredbama člana 44. stav 1 ovog zakona, kompetentni organi carine će zaustaviti proizvode u reči radi kontrole, ali ne više od deset (10) radnih dana. U posebnim uslovima, kompetentni carinski autoriteti mogu odlučiti za trajanje perioda zabrane, za maksimum od još deset (10) radnih dana.

2. Kompetentni carinski autoritet treba odmah informisati posednika prava i proizvođača ili izvoznika proizvoda u reči, po pitanju zabrana navedenih u stavu 1. ovog člana i pozvaće ih radi podnošenja informacija i dokaza za proizvode u reči.

3. U slučaju da u periodu zabrane, kompetentni carinski autoriteti dokažu da postoji kršenje obavezne licence, u protivnosti sa zabranom navedenom u članu 44. stav 1. ovog zakona, oni će konfiskovati proizvode i njih će skloniti iz opticaja u skladu sa carinskim pravilima.

4. Procedura zabrane i konfiskacije roba se vrše uz troškove koje snosi uvoznik, u skladu sa carinskim pravilima. Zajedno sa uvoznikom a vezano za troškove, odgovara svaka druga osoba koja pokuša da izvrši protivzakoniti uvoz.

5. Ako se konstatuje da uvoz zabranjenih proizvoda u skladu sa odredbama ovog člana neće kršiti odredbe člana 44. stava 1. ovog zakona, Carinski Autoriteti će dozvoliti stavljanje u opticaj datih proizvoda na teritoriji Republike Kosovo, uz uslov da je to u skladu sa carinskim pravilima.

6. Za svaku konfiskaciju i uništavanje proizvoda, u skladu sa odredbama ovog člana, Carinski Autoritet treba da obavesti Kancelariju.

Član 46 **Uvoz manjih količina**

Odredbe članova 44. i 45. ovog zakona se ne sprovode za uvoz malih količina proizvoda unutar određenih ograničenja po pitanju oslobađanja od carinskih obaveza, koje se nalaze u ličnom prtljagu putnika, određenih za ličnu i ne - komercijalnu upotrebu.

GLAVA X **POSTUPAK ZA IZDAVANJE PATENTA**

Član 47 **Registri**

1. Kancelarija vodi Registar aplikacija za Patente, Registar Patenata, Registar Dopunskih Sertifikata i Registar ovlašćenih zastupnika.

2. Sadržaj registara navedenih u stavu 1. ovog člana, kao i način njihovih održavanja, se određuju putem pod - zakonskih akata.

3. Registri iz stav 1. ovog člana su javni.

Član 48

Takse

1. Taksa za uzimanje i održavanje patenta i Dopunskog Sertifikata će se platiti unutar roka predviđenog ovim zakonom. Visina tarife za uzimanje patenta i Dopunskog Sertifikata i njegovo održavanje na snazi sa određuje putem pod - zakonskog akta.
2. Ako odgovarajuće takse plaćene pre procedure davanja patenta, aplikacija za patent će se smatrati povučenom, dok u slučaju neplaćanja tarife za održavanje na snazi jednog patenta, datom patentu će isteći rok trajanja.

Član 49

Aplikacija za patent

1. Procedura za priznavanje prava na patent pokreće se podnošenjem aplikacije Kancelariji.
2. Način podnošenja aplikacije za patent se određuje pod-zakonskim aktom.
3. Aplikacija se podnosi na službenim jezicima Republike Kosovo, osim ako se predviđa drugačije ovim zakonom ili jednim obaveznim međunarodnim ugovorom za Kosovo.

Član 50

Sadržina aplikacije

1. Aplikacija za patent treba da sadrži:
  - 1.1. zahtev za priznavanje patenta;
  - 1.2. opis pronalaska;
  - 1.3. jednu ili više patentnih zahteva;
  - 1.4. crteži koji se odnose na opis patenta i patentnim zahtevima;
  - 1.5. apstrakt pronalaska.
2. Aplikacija sadrži i:
  - 2.1. ovlašćenje za zastupanje od podnosioca zahteva, ako je aplikacija podnesena od jednog zastupnika;
  - 2.2. prevode aplikacija na službene jezike Republike Kosova, ako je aplikacija podnesena na stranim jezicima, ne kasnije od šest (6) meseci od datuma podnošenja, određenog od strane kancelarije;

2.3. dokaz za uplatu tarife za aplikaciju.

Član 51

Datum podnošenja aplikacije

1. Datum podnošenja aplikacije za patent, će biti datum kada je kandidat podneo sledeće dokumente:

1.1. eksplicitni zahtev kojim se zahteva priznavanje patentnog prava;

1.2. informaciju koja identifikuje kandidata i omogućuje kontakt sa njim;

1.3. opis izuma, i ako takav opis nije u skladu sa svim zahtevima određenim ovim zakonom i podzakonskim aktom.

2. Aplikaciju za patent za koji je određen datum podnošenja, će se registrovati u Registru Aplikacija za Patente, koji se vodi od strane Kancelarije.

Član 52

Sertifikat prednosti

1. Na zahtev kandidata, kancelarija izdaje sertifikat za pravo prednosti, koji je stečen na datum podnošenja aplikacije za patent, određen u skladu sa odredbama člana 51. ovog zakona.

2. Uslovi, procedura izdavanja, kao i sadržina sertifikata, prema stavu 1. ovog člana, se određuju pod-zakonskim aktom.

Član 53

Objedinjavanje pronalazaka

1. Za svaki pronalazak se podnosi posebna aplikacija za patent.

2. Jednom aplikacijom za patent se može tražiti priznavanje patenta i za više pronalazaka, samo u slučajevima kada su ti pronalazci vezani među sobom na način da stvaraju jedan jedinstveni koncept pronalaska i njima se realizuje objedinjavanje pronalazaka.

3. Kada je jedna grupa pronalazaka deklarirana u aplikaciji za patent, zahtev za objedinjavanje će se realizovati samo onda kada postoji jedna tehnička veza među tim pronalazcima, što uključuje jednu ili više jednakih tehničkih osobina ili koje su odgovarajuće specijalnim osobinama. Termin "posebne tehničke osobine" označava one osobine koje određuju doprinos koji deklarirane pronalazke uzima kao celinu i prevazilazi ranija znanja.

4 Određivanje da li je jedna grupa pronalazaka povezana na način da stvara jedan jedinstveni opšti izumljeni koncept, će se izvršiti bez obzira da li su pronalasci deklarirani u posebnim aplikacijama, ili kao alternative unutar jednog jedinstvenog zahteva.

Član 54 **Zahtev za priznavanje patenta**

1. Zahtev za priznavanje patenta se podnosi putem jednog formulara koji se priprema od strane Kancelarije, i koji treba da sadrži:

1.1. zahtev za priznavanje patenta;

1.2. naziv izuma, koji na jasan način predstavlja tehnički naziv izuma kao i podatke podnosioca zahteva i pronalazača.

2. U slučaju da pronalazač ne želi da bude spomenut u aplikaciji, on deklarira pismenim putem da ne želi da se spomene u aplikaciji kao pronalazač, koja deklaracija se treba podneti Kancelariji ne dalje od dva (2) meseca od dana podnošenja aplikacije.

3. Sadržina i način pripreme posebnih elemenata aplikacije za patent, i drugi dodatni elementi se određuju putem podzakonskog akta.

Član 55 **Prikazivanje pronalaska**

1. Aplikacija za patent treba da prikaže pronalazak na jasan i potpuni način, kako bi ona mogla da se realizuje od strane osobe koja ima znanje iz tog polja.

2. ako jedan pronalazak sadrži korišćenje ili je vezan za biološki materijal koji nije dostupan javnosti i koji se ne može opisati u aplikaciji za patente na takav način da omogućiti da se izum realizuje od strane osobe sa poznavanjem tog polja, aplikacija se treba pratiti dokazima za efekte da je uzorak takvog materijala bio deponovan u kompetentnoj instituciji ne dalje od datuma podnošenja aplikacije za patent.

3. Kao kompetentna institucija, spomenuta u stavu 2. ovog člana, će se smatrati jedna institucija koja je u skladu sa uslovima opisanim od strane Budimpeštanskog ugovora.

Član 56 **Patentni zahtevi**

1. Patentni zahtevi određuju objekat za koji se zahteva zaštita. Oni trebaju biti jasni, sažeti i potkrepljeni u opisu pronalaska.

2. Patentni zahtevi mogu biti nezavisni i zavisni. Nezavisni patentni zahtevi sadrže nove i suštinske karakteristike pronalaska. Zavisni patentni pronalasci sadrže specifične karakteristike pronalaska kao što je određeno u drugom zavisnom ili nezavisnom patentnom zahtevu.

Član 57 **Izvod**

Izvod će služiti samo za potrebe tehničkih informacija i neće se uzimati u obzir za druge potrebe, posebno za dokazivanje polja zahtevane zaštite u sprovođenju člana 11. stava 3 ovog Zakona.

Član 58 **Podela aplikacije za patent**

1. Na zahtev kandidata ili na zahtev Kancelarije, može se podeliti predmet aplikacije za patent kojem je odobren datum podnošenja osnovne aplikacije, na dve ili više posebne aplikacije, i za svaku se nastavlja nezavisna procedura.
2. Predmet zaštite podeljene aplikacije za patent ne sme prevazići sadržaj osnovne aplikacije.
3. Podela osnovne aplikacije za patent je dozvoljena sve do donošenja odluke za zahtev o izdavanju patenta.
4. Svaka podeljena aplikacija ima pravo da stekne datum podnošenja osnovne aplikacije, ako je u skladu sa članom 63. ovog Zakona.

Član 59 **Izmene u aplikaciji za patent**

Aplikaciji za patent kojoj je određen datum podnošenja, se ne može proširiti polje zaštite za koju je konkurisano.

Član 60 **Registracija izmena u registrima**

1. Na zahtev stranke, za registraciju izmena u registre, Kancelarija izdaje odluku za registraciju u registre navedene u članu 47. ovog Zakona, za izmene vezane za pravo ili vlasnika prava, koji su se dogodili posle datuma podnošenja aplikacije ili prema registraciji odluke za izdavanje patenta.
2. Registrovane izmene, navedene u stavu 1. ovog člana, se objavljuju u Biltenu Kancelarije.

3. Procedura vezana za registraciju izmena i objavljivanje izmena u Biltenu Kancelarije, kao i visina tarifa, odreditiće se podzakonskim aktom.

Član 61

Ispravka grešaka u dokumentaciji

1. Formalne greške u dokumentima podnesenim Kancelariji, se mogu ispraviti putem pisanog zahteva podnesenog od strane kandidata za patent, odnosno od strane vlasnika patenta, kao i putem obaveštenja od strane Kancelarije, za jednu tarifu shodno članu 48. ovog zakona.

2. U odlukama Kancelarije, mogu se ispraviti samo tehničke i jezičke greške.

Član 62

Prednost ranije aplikacije

1. Ako su isti izum napravili dva ili više pronalazača nezavisno jedan od drugog, prednost u priznavanju patentnog prava ima kandidat, čija aplikacija ima raniji datum podnošenja.

2. Prednost važi od datuma podnošenja aplikacije Kancelariji, osim u slučajevima kada su ispunjeni uslovi za davanje prednosti prema članu 63. ovog zakona.

Član 63

Pravo prednosti

1. Svako fizičko ili pravno lice, ili njihov pravni naslednik, koji je u nekoj državi koja je član Pariske Konvencije, ili STO-a, predao redovnu aplikaciju za patent, njemu će se na Kosovu priznati pravo prednosti u roku od dvanaest (12) meseci od dana podnošenja prve aplikacije, uz uslov da je tražio priznavanje prava prednosti sa ciljem podnošenja aplikacije na Kosovu za isti izum.

2. Redovno predavanje aplikacije, navedeno u stavu 1. ovog člana, se smatra aplikacija, datum podnošenja, koja je odobrena u skladu sa državnim zakonima država članica Pariske Konvencije ili članovi STO-a, u kojoj je podnesena aplikacija ili u skladu sa međunarodnim sporazumima vezanim između država članica, kakav god da je rezultat aplikacije.

3. Kasnija aplikacija za patent koji je podnesen u istoj zemlji ili za istu zemlju, se smatra kao prva aplikacija za potrebe određivanja prava prednosti, u delu koji se bavi sa predmetom izuma prve aplikacije, ako je na datum podnošenja kasnije aplikacije, prva aplikacija koja je služila za određivanje prava prednosti, povučena, odbijena ili odbačena pre nego što je postala poznata za i nije proizvela pravne efekte. Prva aplikacija za patent više ne može da služi kao osnova za zahtevanje prava prednosti.

4. Konkurent za patent, koji ima za cilj da iskoristi pravo prednosti iz stav 1. ovog člana na Kosovu, treba da podnese Kancelariji:

4.1. zahtev za priznavanje prava prednosti koji sadrži glavne podatke za prvu aplikaciju, čija se prednost traži, broj i datum podnošenja aplikacije, države članice Pariske unije ili člana STO-a u kojoj je podnesena aplikacija ili za koju je podnesena, najkasnije do dva (2) meseca od dana podnošenja aplikacije na Kosovu, i

4.2. kopija prve aplikacije overena od strane kompetentnog organa države članice Pariske nije ili članice STO-a, u kojoj je, ili za koju je podnesena aplikacija, najkasnije do isteka roka od tri (3) meseca od datuma podnošenja zahteva za davanje prava prednosti, ili četiri (4) meseca od datuma podnošenja aplikacije na Kosovu, ili šesnaest (16) meseci od dana ranijih zahteva prava prednosti, zavisno od toga koji od navedenih rokova ističe ranije.

Član 64

Zahtev za višestruko pravo prednosti

1. Konkurent za patent može, na osnovu uslova iz člana 63. ovog Zakona, da traži davanje višestrukog prava prednosti na osnovu nekoliko aplikacija podnesenih ranije u jednoj ili više država članica Pariske unije nije ili članica STO-a.

2. Ako je zahtevano višestruko pravo prednosti, vremenski rok koji prema ovom Zakonu počinje od dana davanja prednosti, će se računati od najranijeg datuma višestruke prednosti.

Član 65

Elementi izuma koji su vezani za patentni zahtev za pravo prednosti

1. Zahtev za priznavanje prava prednosti može biti samo za one elemente izuma koji su navedeni u prvoj aplikaciji ili u nekoliko aplikacija, čija je prednost zahtevana.

2. Ako se navedeni elementi izuma za koje se traži prednost ne predstavljaju u okviru zahteva za patent u prvoj aplikaciji, pravo prednosti će se priznati, uz uslov da se elementi prve aplikacije mogu verifikovati iz svih sastavnih delova aplikacije.

Član 66

Uticaj prava prednosti

Datum priznavanja prava prednosti će se smatrati datum podnošenja aplikacije za patente Kancelariji, prema članu 11. stavi 2. i 3. i člana 62. stav 1. ovog zakona.

Član 67

Ponovno određivanje prava prednosti

1. Ako aplikacija za patent, kojim je zahtevano pravo prednosti iz prve aplikacije podnesene na datum koji je kasniji od datuma na koji ističe period prednosti na osnovu člana 63. stava 1. ovog zakona, podnosilac aplikacije za patent može podneti zahtev za ponovno određivanje prava prednosti.
2. Zahtev određen u stavu 1. ovog člana se može podneti u roku od dva meseca od datuma isteka perioda prava prednosti.
3. Kancelarija odobrava zahtev za ponovno određivanje prava prednosti, uz uslov da konkurent:
  - 3.1. navede razloge koji dokazuju da je do propuštanja roka u toku kojeg se prima period prednosti, došlo i uprkos posvećivanju potrebne pažnje; i
  - 3.2. da plati tarife određene članom 48. ovog Zakona.
4. Ako konkurent ne ispuni uslove iz stava 3. ovog člana, Kancelarija će, uz odluku, odbiti zahtev za ponovno određivanje prava prednosti.
5. Zahtev naveden u stavu 1. ovog člana se ne može podneti posle podnošenja zahteva od strane konkurenta za objavljivanje aplikacije prema članu 75. stav 2. ovog Zakona, osim ako je takav zahtev za objavljivanje, povučen pre nego što su završene tehničke pripreme za objavljivanje aplikacije.

Član 68

Ispravka ili dopuna zahteva za pravo prednosti

1. Aplikant za patent može podneti zahtev za ispravku ili dopunu zahteva za priznavanje prava prednosti, unutar vremenskog roka od šesnaest (16) meseci od dana prava na prednost, ili ako će ispravka ili dopuna izazvati izmene u datumu prednosti, šesnaest (16) meseci od zahtevanog datuma za ispravku ili dopunu prednosti, od ranijeg roka od šesnaest (16) meseci, uz uslov da takav zahtev bude podnet u roku od četiri (4) meseca od dana podnošenja aplikacije za patent.
2. Za ispravku ili dopunu zahteva prema stavu 1. ovog člana, aplikant će platiti određene tarife. U slučaju neplaćanja tarifa, zahtev se odbija uz odluku.
3. Ako je datum prednosti izmenjen iz razloga ispravke ili dopune zahteva, vremenski rok se treba računati od dana izmenjene prednosti.
4. Zahtev prema stavu 1. ovog člana se ne može podneti pošto je aplikant podneo zahtev za objavljivanje aplikacije, prema članu 75. stav 2. ovog Zakona, osim ako je takav

zahtev za objavljivanje povučen pre nego što su završene tehničke pripreme za objavljivanje aplikacije.

Član 69 **Određivanje datuma podnošenja aplikacije**

1. Kancelarija, prilikom određivanja datuma podnošenja aplikacije, kontroliše da li su ispunjeni zahtevi iz člana 51. ovog zakona
2. Ako aplikacija ne sadrži sve elemente određene članom 51. ovog zakona i ne može joj se odrediti datum podnošenja, Kancelarija će pozvati aplikanta da ispravi nedostatke navedene u pozivu, u jednom vremenskom roku od dva (2) meseca od dana prijema poziva.
3. Ako aplikant ne odgovori pozivu kancelarije unutar vremenskog roka iz stava 2. ovog člana, aplikacija za patent će se odbiti odlukom.
4. Ako aplikant ispravi nedostatke unutar roka predvođenog stavom 2. ovog člana, Kancelarija donosi jedno obaveštenje kojom se prilikom datum prijema ispravki određuje kao datum podnošenja aplikacije za patent, i registruje patent u registru Aplikacija za patente, koji se održava od strane Kancelarije.

Član 70 **Formalno ispitivanje aplikacije**

1. Posle određivanja datuma podnošenja aplikacije, Kancelarija će ispitati:
  - 1.1. da li je administrativna taksa za podnošenje, plaćena prema odredbama člana 48. ovog zakona;
  - 1.2. da li je podnesen prevod aplikacije na službenim jezicima Republike Kosovo, ako je aplikacija pripremljena na stranom jeziku;
  - 1.3. da li se zastupništvo za strana privatna i pravna lica vrši preko ovlašćenih zastupnika registrovanih u Registar ovlašćenih zastupnika;
  - 1.4. da li sadrži sve elemente određene članom 50. ovog Zakona, koji su pripremljeni na predviđeni način i sa predviđenim dodacima, predviđenim ovim Zakonom;
  - 1.5. da li se spominje pronalazač;
  - 1.6. da li je podnesen zahtev za prednost prema članu 63. stav 4. ovog zakona, kada se traži pravo prednosti.

2. Ako se putem ispitivanja ustanovi da nisu ispunjeni zahtevi prema stavu 1. ovog člana, Kancelarija poziva aplikanta da ispravi nedostatke koji su navedeni u pozivnici, unutar vremenskog roka od dva (2) meseca od dana prijema pozivnice.
3. Na zahtev aplikanta, Kancelarija može produžiti vremenski rok naveden u stavu 2. ovog člana, za jedan period koji smatra razumljivim, ali ne više od tri (3) meseca.
4. Ako aplikant ne ispravi nedostatke navedene u stavu 1. podstavima 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5. ovog člana unutar određenog vremenskog roka, Kancelarija donosi odluku o odbijanju aplikacije za patent.
5. Ako aplikant ne odgovori pozivnici navedenoj u stavu 1. podstav 1.6. ovog člana, onda mu Kancelarija neće priznati pravo prednosti.
6. Kancelarija ima pravo da zahteva od aplikanta deponovanje dodatnih neophodnih dokumenata za pregled aplikacije, putem jednog pisanog saopštenja i da odredi rok za njihovo deponovanje kada to oceni potrebnim.
7. U skladu sa stavom 6. ovog člana. Kancelarija donosi odluku o priznavanju ili nepriznavanju patenta.

Član 71

Ispitivanje crteža ili delova koji nedostaju iz opisa

1. Ako tokom ispitivanja Kancelarija utvrdi da nedostaje jedan deo opisa ili crteža iz aplikacije, kancelarija poziva odmah aplikanta kako bi dopunio aplikaciju delovima opisa ili crtežima koji nedostaju, unutar dva (2) meseca od prijema poziva.
2. Ako se deo opisa ili crteža koji nedostaje podnese Kancelariji unutar vremenskog roka određenog u stavu 1. ovog člana, ili je deo opisa ili dati crtež uključen u aplikaciju, datum podnošenja će biti datum kada je Kancelarija primila deo opisa ili crteža. U suprotnom, smatra se da se aplikant ne poziva na delove opisa ili crteža.

Član 72

Ispitivanje zahteva za registrovanje patenta

1. Ispitivanje zahteva za registraciju patenta određuje da li je aplikacija u skladu sa sledećim uslovima:
  - 1.1. ako je predmet aplikacije izum, koji na prvi pogled može izgledati kao takav i koji se štiti prema članu 7. stavima 1. i 3. članovima 8, 9, 10 i 14 ovog zakona;
  - 1.2. ako je aplikacija na prvi pogled u skladu sa pravilom spajanja izuma, određenim članom 53. ovog Zakona.

Član 73

Odbijanje aplikacije

1. Ako je određeno da aplikacija za patent ne ispunjava sve uslove za registraciju patenta prema članu 72. stavu 1. ovog zakona, Kancelarija informiše aplikanta pisanim putem za razloge iz kojih se patent neće priznati, i poziva ga da komentira u pisanoj formi za specifične razloge unutar vremenskog roka od dva (2) meseca od dana prijema pozivnice.
2. Na zahtev aplikanta, Kancelarija će produžiti vremenski rok za još dva (2) meseca, prema stavu 1. ovog člana.
3. Kancelarija će doneti odluku za odbijanje aplikacije za patent, ako aplikant za patent ne odgovori na pozivnicu prema stavu 1. ovog člana.
4. Ako se ne ispune zahtevi prema članu 72. stavu 1. ovog Zakona u jednom delu, Kancelarija će putem odluke odbiti aplikaciju samo za taj deo.

Član 74

Priznavanje patentnog prava

1. Ako je određeno da aplikacija za patent ispunjava sve zahteve prema članu 70. i članu 72. stav 1. ovog Zakona, Kancelarija donosi odluku za priznavanje patentnog prava i registruje dati patent pri Registru za patente.
2. Kancelarija će doneti odluku prema stavu 1. ovog člana posle isteka roka od osamnaest (18) meseci od datuma podnošenja aplikacije, ili ako se traži prednost, od datuma prednosti; uz uslov da su tarife za održavanje patenta, odluke, objavljivanja, i sertifikata i specifikacije plaćene u skladu sa članom 48. ovog Zakona, od aplikanta ili unutar dva (2) meseca od dana dobijanja saopštenja od strane Kancelarije.
3. Priznati patent proizvodi pravne efekte za treće stranke od dana objavljivanja u biltenu Kancelarije.
4. Sve dok se ne donese odluka prema članu 79. stav 2. oblast zaštite se određuje prema sadržaju patentnih zahteva unako kako je sprovedeno.

Član 75

Objavljivanje registrovanog patenta

1. Kancelarija objavljuje patent posle odluke za priznavanje patentnog prava prema članu 74. stavu 1. ovog Zakona.
2. Aplikant može tražiti da se odluka za priznavanje patentnog prava može izdati i objaviti i pre isteka vremenskog roka iz člana 74. stava 2. ovog zakona, ali ne pre tri (3) meseca od dana podnošenja; ili ako je tražena prednost, od najranijeg datuma prednosti, uz uslov da su plaćene dodatne tarife prema članu 48. ovog zakona.

3. Sadržaj objavljivanja registrovanog patenta se određuje podzakonskim aktom.

Član 76 **Patentni sertifikat**

1. Vlasniku patenta se izdaje patentni sertifikat nakon donošenja odluke.
2. Sadržaj i forma sertifikata prema stavu 1. ovog člana se određuje podzakonskim aktom za sprovođenje ovog zakona.

Član 77 **Patentni sertifikat**

1. Vlasniku patenta će se izdati Specifikacija za patent posle datuma izdavanja odluke .
2. Sadržaj i forma Specifikacije za Patent prema stavu 1. ovog člana se određuje podzakonskim aktom.

Član 78 **Podnošenje dokaza za registrovani patent odgovarajućim kancelarijama**

1. Vlasnik patenta podnosi Kancelariji pismeni dokaz da je patentirani izum u skladu sa svim zahtevima navedenim u članovima 7, 8, 9, 10, 11, 12 i 14 ovog zakona, najkasnije posle isteka devete godine roka patenta.
2. Vlasnik patenta će platiti taksu za izdavanje odluke, sertifikata, prema članu 48. ovog zakona, kada podnosi dokaz prema stavu 1. ovog člana, ili unutar dva (2) meseca od prijema pozivnice od strane Kancelarije.
3. Dokaz u pisanoj formi prema stavu 1. ovog člana, izdatog patenta za isti izum od strane Evropske Kancelarije za Patente, ili od jedne od nacionalnih Kancelarija koje na osnovu Traktata Saradnje za Patente ima status Međunarodnog Prethodnog Ispitnog Autoriteta za aplikacije za međunarodne patente, i druge kancelarije sa kojima je Kancelarija potpisala sporazume saradnje u vremenu podnošenja dokaza iz stava 1 ovog člana, dokaz treba biti preveden na službene jezike.
4. Ako procedura izdavanja patenta u jednoj od odgovarajućih kancelarija nije još uvek završena, aplikant informiše Kancelariju u skladu sa vremenskim rokom predviđenim stavom 1 ovog člana i Kancelarija može produžiti vremenski rok za najviše tri (3) meseca posle završetka procedure supstancijalnog ispitivanja u odgovarajućoj kancelariji. Ako se dokaz ne podnese u predviđenom roku, sprovodiće se odredbe stava 1. člana 80. ovog zakona.

Član 79

Odluke nakon podnošenja dokaza

1. Ako vlasnik patenta ne podnese dokaz prema stavu 1. člana 78. ovog zakona, patent će isteći na datum završetka desete godine patenta.
2. Ako na osnovu podnesenog dokaza, Kancelarija otkrije da pronalazak:
  - 2.1. ispunjava u potpunosti zahteve za patentiranje prema članu 78. stav 1. ovog zakona, Kancelarija donosi odluku gde deklariše da patentirani pronalazak ispunjava uslove za patentiranje;
  - 2.2. samo delimično ispunjava uslove za patentiranje prema članu 78. stavu 1. ovog zakona, Kancelarija donosi odluku gde deklariše da patentirani izum samo delimično ispunjava zahteve za patentiranje; i menja zahtev za priznavanje patenta, odnosno ponovno izdaje Specifikaciju za Patent nakon uplate takse shodno članu 48. ovog zakona.
3. Ako Kancelarija proceni da pronalazak ne ispunjava uslove za patentiranje prema članu 78. stavu 1. ovog zakona, donosi odluku uz deklaraciju da patent i aplikacija za patente nije imala efekta.
4. Kancelarija obaveštava vlasnika patenta za odluke prema stavovima 2. i 3. ovog člana i poziva ga da podnese jedan pisani komentar u roku od dva (2) meseca od dana prijema pozivnice.
5. Ako vlasnik patenta ne odgovori na poziv unutar vremenskog roka prema stavu 4. ovog člana, Kancelarija donosi odluku gde deklariše da patent i aplikacija nisu imale efekta.
6. Na osnovu dokaza podnesenog pisanim putem, tamo gde Kancelarija smatra da dati patent ne ispunjava zahteve prema članu 53. ovog zakona vlasnik patenta će podeliti patent na jedan ili više patenata, čuvajući datum podnošenja prvobitne aplikacije ili datum prednosti ako je traženo pravo za prednost, uz uslov da su plaćene takse koje su određene.
7. Relevantni dopis iz dozvole navedene u ovom članu se objavljuje u službenom biltenu, kao što je predviđeno podzakonskim aktom.

Član 80

Ponovno uspostavljanje prava

1. Ako aplikant ili vlasnik patenta nije delovao unutar vremenskog roka predviđenog ovim Zakonom ili podzakonskim aktom, u vezi sa ispunjenjem obaveza u roku prema Kancelariji, čiji je rezultat gubitak stečenog prava putem aplikacije za patent ili samog patenta, može podneti zahtev za ponovno uspostavljanje prava za priznavanje patenta.

2. Kancelarija odobrava zahtev za ponovno uspostavljanje prava za priznavanje patenta odlukom, uz uslov da aplikant:

2.1. podnese zahtev za ponovno uspostavljanje prava i da uplati tarife prema članu 49. ovog Zakona;

2.2. da prikaže osnove na koje se zasniva zahtev i da odluči činjenice na koje se ona oslanja;

2.3. kompletira izostavljene akcije unutar predviđenog vremenskog roka.

3. Zahtev za ponovno uspostavljanje prava se može podneti u roku od tri (3) meseca, računajući od dana kada prestaje postojati razlog neispunjavanja, i ako je aplikant obavešten za dato neispunjenje u kasnijem roku, računanje se vrši od dana kada je on obavešten o tome.

4. Zahtev prema stavu 1. ovog člana se neće podneti posle isteka jedne godine od datuma neuspeha ispunjenja vremenskog roka.

5. Pre odluke potpunog ili delimičnog odbijanja, Kancelarija treba da obavesti podnosioca zahteva za ponovno uspostavljanje prava za razloge iz kojih će odbiti u potpunosti ili delimično zahtev, i poziva podnosioca da se deklariše vezano za poziv, u roku od dva (2) meseca od datuma prijema pozivnice.

6. Zahtev za ponovno uspostavljanje prava se neće podneti u slučaju neispunjenja sledećih radnji:

6.1. zastupanja zahteva iz stava 1. ovog člana;

6.2. zastupanja zahteva za produženje roka;

6.3. uplatu administrativne tarife i uplatu tarife za održavanje patenta;

6.4. zastupanja zahteva navedenih u članovima 63, 67. i 68. ovog zakona;

6.5. zastupanja zahteva navedenih u članu 81. ovog zakona;

6.6. Svih akata u procedurama sa Kancelarijom, koje uključuju nekoliko stranaka.

7. Sadržaj zahteva, uslovi i procedura vezana za zahtev prema stavu 1. ovog člana, i objavljivanje indikacija vezanih za pravilno ponovno uspostavljanje će se odrediti pod - zakonskim aktom.

8. Svaka osoba koja je sa poverenjem upotrebila ili je izvršila efektivne i ozbiljne pripreme za upotrebu jednog izuma koja je subjekat jednog patenta izdatog u periodu između gubitka prava prema stavu 1. ovog zakona i objavljivanja u Službenom Biltenu za

ponovno uspostavljane ovih spomenutih prava može nastaviti, bez nadoknade štete, takvu upotrebu u toku njegovog biznisa ili za svoje potrebe.

Član 81 **Nastavak postupka**

1. Ako podnosilac ili vlasnik dozvole nije ispunio obaveze prema Kancelariji pre roka i ako je neuspeh direktna posledica koja uzrokuje gubitke datih prava zahtevane za dozvolu ili od dozvole, on može podneti zahtev za nastavak postupka u vezi sa aplikacijom za dozvolu ili samu dozvolu.

2. Kancelarija odobrava zahtev za nastavak postupka, pod uslovom da podnosilac:

2.1. podnese zahtev za nastavak postupka i da ispunji sve postupke u datom roku, i

2.2. da plati taksu po članu 48. ovog zakona.

3. Zahtev za produženje postupka može se podneti u roku od dva (2) meseca od datuma kada se lice upoznalo sa pravnim posledicama iz stava 1. ovog člana.

4. Ako obaveze nisu izvršene u datom roku iz stava 3. ovog člana, ili ako naknade nisu naplaćene po članu 48. ovog zakona, onda se ovaj zahtev smatra kao ne predstavljen, tako da se odluka izdaje od strane Kancelarije.

5. Zahtev za produženje postupka se neće prihvatiti, ako podnosilac zahteva ne ispunjava sledeće obaveze:

5.1. podnošenje zahteva iz stava 1. ovog člana;

5.2. podnošenje zahteva za produženje roka;

5.3. plaćanje administrativne takse i plaćanje za održavanje dozvole;

5.4. podnošenje prijave iz člana 63, 67 i 68 ovog zakona;

5.5. podnošenje prijave iz člana 81. ovog zakona;

5.6. sve akte u postupku pred Zavodom, koje uključuju nekoliko stranaka.

6. Ako Kancelarija odobri spominjani zahtev u stavu 1. ovog člana, primeniće se odredbe propisane u članu 80. stava 7. ovog zakona.

GLAVA XI

TRAJANJE, ODRŽAVANJE I PRESTANAK PRAVA ZA DOZVOLU

Član 82

Trajanje zaštite

Period dozvole je dvadeset (20) godina od dana dostavljanja aplikacije.

Član 83

Održavanje i prestanak dozvole

1. Održavanje datih prava iz dozvole će biti izloženi plaćanjem godišnje takse na utvrđenom načinu podzakonskim aktom.
2. Godišnja tarifa iz stava 1. ovog člana će biti plaćena od treće godine i tako svake naredne godine, a računaće se od datuma prijave.
3. Ako nosilac dozvole ne plati troškove u skladu sa stavom 1. ovog člana, on može izvršiti uplatu u dodatnom roku od šest (6) meseci, pod uslovom plaćanja dodatnih troškova.
4. Ako nosilac dozvole ne plati propisanu taksu za održavanje, punovažnost dozvole se završava prvog dana posle isteka roka za naplatu navedenu u stavu 1. ovog člana.
5. Naknade za održavanje patenta mogu biti plaćeni od strane svakog registrovanog predstavnika u registar kancelariji.

GLAVA XII

SUPLEMENTARNI SERTIFIKAT ZA ZAŠTITU FARMACEUTSKIH I BILJNIH PROIZVODA

Član 84

Značenje izraza

1. Upotrebljeni izrazi u vezi sa dodatnim sertifikatima imaju sledeće značenje:
  - 1.1. medicinski proizvod - bilo koja supstanca ili kombinacija supstanci namenjenih za lečenje ili sprečavanje bolesti kod ljudi, životinja ili bilo koje supstance ili kombinacije, koje se mogu dati ljudskim bićima ili životinjama u cilju obnove, ispravljanja ili modifikovanja njihove fiziološke funkcije, ili da se dijagnostikuje medicinski;

1.2. proizvod - aktivna supstanca ili kombinacija aktivnih sastojaka jednog medicinskog proizvoda;

1.3. osnovna dozvola - određena dozvola od strane njenog vlasnika za praćenje procedura za izdavanje dodatnih sertifikata za zaštitu proizvoda takvog kakvog je, kao što je definisano u podstavu 1.2. ovog stava, ili postupak za dobijanje jednog proizvoda ili primene jednog proizvoda;

1.4. prva ovlašćenje za postavljanje na tržište - prvo ovlašćenje za postavljanje na tržištu jednog proizvoda kao medicinski proizvod, namenjen ljudima ili životinjama u Republici Kosovo ili u Evropskoj uniji;

1.5. zahtev za produženje roka - zahtev za produženje mandata sertifikata po članu 13 (3) i člana 36 (EC) Regulative Br. 1901/2006 Evropskog Parlamenta i Evropskog Saveta datuma 12 decembar 2006 za medicinske proizvode za upotrebu u pedijatriji.

2. Upotrebljeni izrazi za dodatne sertifikate datih za proizvode za zaštitu bilja - u daljem tekstu Sertifikata, imaju sledeće značenje:

2.1. proizvod za zaštitu bilja - aktivna supstanca ili priprema koja sadrži jednu ili više aktivnih supstanca, stavljenih na raspolaganju korisnika i koji su namenjeni za njih:

2.1.1. zaštita bilja i biljnih proizvoda od štetnih organizma ili za sprečavanje delovanja takvih organizma, pod uslovom da supstanca ili preparati nisu drukčije naznačeni;

2.1.2. uticaj na životne postupake biljaka, osim kao hranljiva materija (npr. Regulator za rast biljaka);

2.1.3. očuvanje biljnih proizvoda, pod uslovom da supstanca ili takvi proizvodi nisu izloženi posebnim odredbama nad sredstvima za čuvanje;

2.1.4. uništavanje neželjenih biljaka ili delove biljaka, da provere ili spreče nepoželjan rast biljaka.

2.2. supstanca - hemijski element ili njegova jedinjenja, bilo da do njih dođe prirodno ili proizvodnjom, članubilo kakvu nečistoću na neizbežan način koja dolazi iz postupaka proizvodnje;

2.3. aktivna supstanca - supstanca ili mikro-organizam, uključujući i viruse koje imaju određene ili opšte radnje protiv štetnih organizma, na biljci, delove biljaka ili proizvoda;

2.4. priprema - mešanje ili tinkturu koja se sastoji od dve ili više supstanci, od kojih je najmanje jedna aktivna supstanca, namenjena za upotrebu kao proizvod za zaštitu bilja;

2.5. biljka - živu biljka i delovi živih biljaka uključujući sveže voće i semenje;

2.6. Biljni proizvodi- proizvod kao sirovina ili koje su pretrpeli samo jednostavne pripreme, kao što su: mlevenje, sušenje ili ceđenje, koje protiču iz biljaka, ali isključujući samo bilje kao što je definisano u podstavu 2.5 ovog stava;

2.7. Štetni organizmi - štetočine biljaka ili biljnih proizvoda koji pripadaju biljnom i životinjskom svetu, kao što su virusi, bakterije i mikro-plazme i drugi patogeni;

2.8. Proizvod - aktivna supstanca kao što je definisano u tački 2.3 ovog stava, ili kombinaciju aktivnih supstanci jednog proizvoda za zaštitu bilja;

2.9. Osnovna dozvola - dozvola koja štiti takav proizvod, preparat, postupak za dobijanje proizvoda ili primenu jednog proizvoda koji se određuje od njegovog vlasnika za postupak izdavanja dodatnog sertifikata.

2.10. Prvo ovlašćenje za postavljanje na tržište - prvo ovlašćenje za raspoređivanje proizvoda kao proizvodi za zaštitu bilja na tržištu u Republici, odnosno Evropskoj uniji.

Član 85

Trajanje sertifikata

1. Sertifikat se izdaje u skladu sa odredbama ovog zakona u slučajevima kada je osnovna dozvola data za jedan proizvod koji je sastavni deo jednog medicinskog proizvoda namenjen za ljude ili životinje, odnosno proizvoda za zaštitu bilja, da bi se postavio na tržištu koji zahteva prethodno odobrenje od strane nadležnog državnog organa.

2. Sertifikat stupa na snagu odmah po isteku zakonskog roka osnovne dozvole.

3. Stečena prava sa sertifikatom će se nastaviti za neko zajedničko vreme provedenom između datuma podnošenja zahteva za osnovnu dozvolu, i datuma prvog odobrenja na mestu proizvoda zaštićenom jednom takvom dozvolom na tržištu, smanjena u periodu od pet (5) godina.

4. Trajanje sertifikata ne može preći više od pet (5) godina od datuma stupanja na snagu.

5. Navedeni period na stavu 3. i 4. ovog člana se produžuje za šest meseci u slučajevima gde se primenjuje član 36 Regulative (EC) br. 19001/2006. U ovom slučaju trajanje perioda iz stava 3 ovog člana može biti produžen samo jednom.

6. Trajanje sertifikata se utvrđuje odlukom Zavoda.

Član 86

Uslovi za dobijanje sertifikata

1. Sertifikat će se izdati pod zahtevom vlasnika osnovne dozvole, na datum podnošenja zahteva za sertifikat, pod uslovom da se ispune sledeći uslovi:

- 1.1. da se proizvod zaštiti od strane osnovne dozvole na snazi;
- 1.2. da je ovlašćenje dato u skladu sa posebnim propisima, koje je još uvek na snazi za postavljanje proizvoda na tržištu, kao medicinski proizvod namenjen za ljude ili životinje, odnosno kao proizvod za zaštitu bilja;
- 1.3. da proizvod prethodno nije bio subjekt sertifikata;
- 1.4. da je ovlašćenje u skladu sa tačkom 1.2. ovog stava, prvo ovlašćenje za postavljanje na tržištu proizvoda kao medicinski proizvod namenjen za ljude ili životinje, odnosno proizvod za zaštitu bilja

Član 87

Aplikacija za dobijanje sertifikata

1. Aplikacija za Sertifikat se dostavlja Kancelariji, u roku od šest (6) meseci od datuma davanja ovlašćenja, po članu 86. stav 1. podstav 1.2. ovog zakona i ako je ovlašćenje dato pre dodele osnovne dozvole, u roku od šest (6) meseci od datuma donošenja odluke prema članu 80. stav 2. ovog zakona.

2. Aplikacija za produženje roka navedenog u stavu 5. člana 85. ovog zakona može se praviti kad se podnosi aplikacija za sertifikat ili kada aplikacija za sertifikat je još nerešeno i se ispunjavaju uslovi određeni u stavu 4. ili stav 5. člana 88. Aplikacija za produženje roka datog sertifikata može se podneti najkasnije u roku od dve (2) godine pre isteka roka sertifikata

Član 88

Sadržaj aplikacije za sertifikat

1. Aplikacija za sertifikat koja sadrži zahtev za izdavanje sertifikata sadrži posebno:

- 1.1. ime i adresu aplikanta;
- 1.2. ime i adresu autorizovanog predstavnika, ako postoji;
- 1.3. broj osnovnog patenta i naziv izuma;

- 1.4. broj i datum prve autorizacije za postavljanje proizvoda na tržište, ili da se navede da broj i datum prve autorizacije, ako autorizacija kako je podnesena, nije prva autorizacija za postavljanje proizvoda na tržište;
  - 1.5. kopiju autorizacije za postavljanje proizvoda na tržište, u kojoj se identifikuje proizvod i koji posebno sadrži broj, datum autorizacije i rezime karakteristika proizvoda izdatog od strane kompetentnog autoriteta u procedurama određenim posebnim pravilnikom;
  - 1.6. dokaz koji pokazuje identitet proizvoda, sadržaj procedure autorizacije i bilten u kojem je objavljen podatak vezan za autorizaciju, ako autorizacija prema pod-stavom 1.2.. ovog stava nije prva autorizacija za postavljanje proizvoda na tržište;
  - 1.7. dokaz za uplatu tarife za izdavanje sertifikata kao i za produženje roka sertifikata.
2. Ako je aplikant za sertifikat vlasnik više od jednog patenta u istom proizvodu, njemu se izdaje samo jedan sertifikat za taj proizvod.
  3. Ako su dve ili više aplikacije vezane za jedan isti proizvod i dolaze od jednog ili više vlasnika različitih patenata, svakom vlasniku se može izdati po jedan sertifikat za taj proizvod.
  4. Kada se u aplikaciji za sertifikat nalazi zahtev za produženje roka:
    - 4.1. traži se kopija deklaracije u kojoj se navodi saglasnost sa kompletiranim planom pedijatrijskih istraživanja, kao što je navedeno u članu 36. (1) Regulative (EC) Br. 1901/2006;
    - 4.2. osim kopije autorizacije za postavljanje proizvoda na tržište, može se tražiti i dokaz posedovanja autorizacije od svih zemalja članica radi postavljanja proizvoda na tržište.
  5. Kada je aplikacija za sertifikat u fazi ispitivanja, zahtev za produženje roka prema stavu 2. člana 87. ovog zakona treba da sadrži uslove navedene u stavu 4. ovog člana.
  6. Zahtev za rok trajanja roka datog sertifikata treba da sadrži uslove navedene u stavu 4. i kopiju sertifikata.
  7. Zahtevi navedeni u stavu 1. se određuju podzakonskim aktom.

Član 89

Formalno ispitivanje

1. Kancelarija vrši formalno ispitivanje u momentu predavanja aplikacije za Sertifikat.

2. Formalnim ispitivanjem se konstatuje da li je:

2.1. aplikacija podnesena u odgovarajućoj formi i da li sadrži sve pokazatelje u skladu sa stavom 1. člana 88. ovog zakona;

2.2. plaćena tarifa u skladu sa stavom 1.7. člana 88. ovog zakona;

2.3. aplikacija podnesena unutar perioda predviđenog članom 87. ovog zakona;

2.4. aplikaciji se prilaže dokaz predviđen u stavovima 1.4, 1.5, 1.6 i stav 4 člana 88 ovog zakona;

2.5. Osnovni patent bio na snazi u vremenu podnošenja aplikacije za sertifikat.

3. Ako aplikacija za sertifikat ne sadrži elemente opisane u stavu 2. ovog člana, Kancelarija poziva aplikanta da ispravi nedostatke unutar perioda od trideset (30) dana od prijema poziva.

4. Ako aplikant ne ispravi nedostatke navedene u pozivnici unutar datog vremenskog roka, Kancelarija će doneti odluku za odbijanje aplikacije za sertifikat.

5. Ako aplikant dopuni nedostatke unutar roka u skladu sa stavom 2. ovog člana, Kancelarija nastavlja postupak.

6. Odredbe ovog člana se sprovode za zahteve za produženje roka.

Član 90 **Procedura suštinskog ispitivanja**

1. Kancelarija putem suštinskog ispitivanja utvrđuje:

1.1. uslove za dobijanje sertifikata, navedene članom 86. ovog zakona, su ispunjeni na datum podnošenja zahteva;

1.2. proizvod za koji se aplicira za sertifikat, je zaštićen od strane osnovnog patenta;

1.3. ovlašćenje za postavljanje proizvoda na tržište je izdata na način predviđen posebnim pravilnikom;

1.5. proizvod je sada već predmet sertifikata.

2. Ako Kancelarija konstatuje da su ispunjeni predviđeni uslovi, daje odluku za izdavanje Sertifikata.

3. Ako Kancelarija konstatuje da nisu ispunjeni svi predviđeni uslovi, odbija zahtev za Sertifikat putem odluke.

4. Stavovi 1. do 3. ovog člana se sprovode i za aplikacije produženja roka.

Član 91 **Sadržina sertifikata**

1. Sertifikat treba da sadrži:

- 1.1. ime i adresu nosioca sertifikata;
- 1.2. broj osnovnog patenta;
- 1.3. naziv izuma;
- 1.4. broj i datum autorizacije za postavljanje proizvoda na tržište, naziv proizvoda identifikovanog u autorizaciji;
- 1.5. broj i datum prve autorizacije za postavljanje proizvoda na tržište, prema potrebi, zasnovano na odredbama člana 88. stava 1. podstav 1.5. ovog zakona;
- 1.6. rok trajanja sertifikata.

Član 92 **Unos u registar**

Podaci iz sertifikata se registruju u registru Kancelarije određenom pod-zakonskim aktom.

Član 93 **Predmet i efekat zaštite**

1. Unutar granica zaštite datih od strane osnovnog patenta, zaštita data Sertifikatom ima efekat samo za proizvod pokriven putem autorizacije za njegovo postavljanje na tržište.
2. Sertifikat će priznati vlasniku osnovnog patenta ili njegovom nasledniku, podjednaka prava i obaveze iz osnovnog patenta.

Član 94 **Objavljivanje**

Kancelarija će objaviti podatke zahteva za Sertifikat, odluku za davanje ili odbijanje Sertifikata i njegov završetak.

Član 95

Važenje sertifikata

1. Sertifikat važi za period za koji je izdat.
2. Sertifikat će biti ukinut pre vremena isteka roka za koji je izdat, ako:
  - 2.1. nosilac sertifikata podnosi pisanu izjavu u Kancelariju da se odriče od sertifikata, koja se odmah prihvata;
  - 2.2. godišnja tarifa za održavanje sertifikata nije plaćena u određenom vremenskom roku;
  - 2.3. proizvod za koji je dat sertifikat nije više na tržištu kao rezultat povlačenja autorizacije za njegovo plasiranje na tržište u skladu sa nacionalnim pravilima.
3. Kancelarija će odlučiti za istek roka Sertifikata po službenoj dužnosti, ili na zahtev zainteresovane osobe.

Član 96

Proglašavanje prestanka važenja dodatnog sertifikata

1. Sertifikat se može proglasiti nevažećim i anulirati se, ako:
  - 1.1. je izdat u protivnosti sa odredbama ovog zakona;
  - 1.2. osnovni patent je istekao, u skladu sa odredbama članova 98, 100 i 106 ovog zakona;
  - 1.3. osnovni patent je proglašen nevažećim ili je delimično ili celokupno anuliran, kojim slučajem se proizvod za koji je izdat Sertifikat, neće dalje štititi od zahteva osnovnog patenta, ili ako je istekao rok trajanja patenta.
2. Odredbe ovog zakona koje su vezane za proceduru, vezanu za zahtev za proglašenje prestanka važenja patenta, se sprovode i za proceduru za proglašenje anuliranja Sertifikata.

GLAVA XIII

PRESTANAK EFEKTA PATENTA

Član 97

Prestanak efekata

1. Izdati patent prestaje biti na snazi:

- 1.1. istekom roka za zaštitu, prema članu 82. ovog zakona;
  - 1.2. iz razloga neplaćanja godišnje tarife održavanja;
  - 1.3. na osnovu predaje ili otkazivanja;
  - 1.4. na osnovu proglašenja prestanka važenja.
2. Završetak efekata patenta se registruje u registar i objavljuje se.

Član 98 **Neplaćanje godišnjih taksi za održavanje**

Ako aplikant za patent ili vlasnik patenta ne plate tarife za godišnje održavanje patentnog prava prema članu 83. ovog zakona, patent ističe na dan isteka roka plaćanja.

Član 99 **Predaja patenta**

1. Vlasnik patenta može da preda patent delimično ili u celosti, uz pisanu deklaraciju. Deklaracija predaje stupa na snagu sledećeg dana, posle obaveštenja Kancelarije.
2. Vlasnik patenta ne može predati patent bez pisane saglasnosti trećih lica, ako oni imaju neko pravo nad patentom koje je registrovano u registar.
3. Predaja patenta se registruje u registar i objavljuje se.

Član 100 **Smrt ili pravna nesposobnost nosioca prava**

1. Patent ističe na dan smrti vlasnika, odnosno na dan gubitka pravne subjektivnosti pravnog lica, osim ako se prava ne prenesu nasledniku ili pravnom nasledniku.
2. Stav 1. ovog člana se sprovodi i za aplikacije za patent.

GLAVA XIV **DEKLARACIJA PRESTANKA VAŽENJA PATENTA**

Član 101 **Aplikacija za deklaraciju prestanka važenja**

1. Procedura vezana za proglašenje prestanka važnosti jednog patenta se pokreće putem podnošenja jednog zahteva Kancelariji.

2. Zahtev iz stava 1. ovog člana treba da sadrži:

2.1. podatke vezane za podnosioca aplikacije,

2.2. broj patenta protiv kojeg je podneta aplikacija, ime vlasnika patenta i naziv izuma,

2.3. izjava stepena na kojem je patent predložen da bude nevažeći i osnove na kojima se zasniva zahtev, kao i citiranje činjenica i dokaza predstavljenih za podršku ovih osnova;

2.4. podatke vezane za autorizovanog predstavnika patenata, ako je aplikacija podnesena preko predstavnika;

2.5. dokaz za plaćene administrativne tarife za aplikaciju za proglašenje prestanka važnosti, kako se navodi članom 48. ovog zakona.

Član 102

Razlozi za deklaraciju prestanka važenja

1. Jedan patent proglasiti nevažećim ako je izdat:

1.1. za jedan predmet koji nije moguće patentirati unutar definicija članova 7. do 14 ovog zakona;

1.2. za jedan izum koji nije predstavljen na dovoljno jasan i potpun način, koji bi se mogao završiti od strane osobe sa znanjem iz date oblasti;

1.3. za jedan izum koji na datum podnošenja aplikacije za patent, odnosno na datum date prednosti, nije bio nov, ili nije uključivao stepen novosti, ili koju nije moguće sprovesti u industriji;

1.4. za predmet koji izlazi iz sadržaja aplikacije za patent koji je podnesen kao takav, ili ako je aplikacija data za jednu aplikaciju sa podelama, ili jedne nove aplikacije podnesene u skladu sa stavom 4. člana 111. ovog Zakona.

Član 103

Period za podnošenje izjave i osobe koje imaju pravo da proglase patent nevažećim

1. Deklaracija za bezvrednost patenta se može apelovati u bilo koje vreme u toku vremena zaštite patenta, od strane bilo kojeg pravnog ili fizičkog lica, ili ex-officio (po službenoj dužnosti) od strane Kancelarije.

2. Procedura za proglašenje prestanka važenja patenta se izvršava od strane Kancelarije ili preko Kancelarije sa drugim Kancelarijama sa kojima je Kancelarija potpisala jedan sporazum saradnje u ovom pravcu.

Član 104

Ispitivanje uslova za proglašenje prestanka važenja

1. Kada zahtev za proglašenje prestanka važenja jednog patenta nije izvršen u skladu sa članom 101. ovog zakona, Kancelarija poziva aplikanta kako bi ispravio nedostatke unutar 2 meseca od datuma prijema pozivnice.
2. Ako aplikant ne ispravi nedostatke navedene u pozivnici unutar vremenskog roka iz stava 1. ovog člana, Kancelarija će odbiti aplikaciju.
3. Kancelarija će predati jednu kopiju zahteva za prestanak važenja patenta, zajedno sa podnesenim dokazima, vlasniku patenta; tražeći da on na to odgovori i izvrši izmene tamo gde je to potrebno u opisu, zahtevu za patent i nacrtima, u roku od šesdeset (60) dana od dana prijema poziva.
4. Kancelarija poziva obe strane, kada god je to potrebno, kako bi predstavili svoje primedbe na podnesene primedbe suprotne strane unutar vremenskog perioda navedenog u stavu 3. ovog člana.
5. Celokupna komunikacija pisanim putem od strane kompetentnog autoriteta, kao i njihovi odgovori, će biti predavani svim strankama u proceduri.
6. Uz opravdani zahtev, Kancelarija može da produži vremenske rokove spomenute u ovom lanu za određeni period koji ona smatra opravdanim, ali koja ne treba da prođe šesdeset (60) dana.

Član 105

Odluka o oglašavanju patenta nevažećim

1. Kancelarija donosi:
  - 1.1. odluku o oglašavanju patenta nevažećim, u celosti ili delimično, u slučaju da konstatuje da zahtevi za njeno izdavanje nisu ispunjeni;
  - 1.2. odluku o odbijanju zahteva, ako konstatuje da su zahtevi za izdavanje ispunjeni.
2. Ako se patent proglasi nevažećim, svi pravni efekti dobijeni od strane datog patenta su nevažeći.
3. Pre nego da se donese odluka za deklaraciju patenta u delovima, Kancelarija informiše stranke za tekst patenta koji će ostati na patentu i poziva stranke da predstave svoje

primedbe unutar šesdeset (60) dana, ako se one ne slažu po pitanju datog teksta. Ako se stranke ne slažu za dati tekst, procedura za deklaraciju prestanka važenja se može produžiti.

4. Ako se stranke slože sa tekstom koji će Kancelarija zadržati na patentu, ili ako se stranke ne odazovu pozivnici navedenoj u stavu 3. ovog člana, Kancelarija poziva vlasnika patenta da unutar roka od šesdeset (60) dana od datuma prijema pozivnice, plati administrativnu tarifu za ponovno izdavanje detaljnog opisa patenta. Ako se tarifa ne plati na vreme, patent će se deklarirati nevažećim i ukinutim prema aplikaciji za deklaraciju prestanka važenja.

5. Kancelarija objavljuje podatke za nevažeći patent u Službenom Biltenu unutar perioda od devetdeset (90) dana od datuma konačne odluke.

GLAVA XV

Ukidanje odluke za izdavanje patenta

Član 106

Osnove za ukidanje

1. Odluka za izdavanje patenta na snazi se može ukinuti za važenje u budućnosti pre isteka roka trajanja patenta, ako je odlučeno:

1.1. da biološki praktični materijal, deponovan u autorizovanoj instituciji u skladu sa odredbama referisanim članom 55. stavom 2. ovog zakona više ne postoji, ili navedeni materijal nije više dostupan javnosti;

1.2. da se njegova dostupnost za javnost preko autorizovane institucije u kojima je on bio deponovan prekida na duži period nego što je to bilo predviđeno.

Član 107

Zahtev za ukidanje

1. Procedura za ukidanje odluke za izdavanje patenta počinje podnošenjem zahteva za ukidanje pri Kancelariji.

2. Odredbe ovog Zakona koje se bave sadržajem aplikacije i procedurom proglašenja prestanka važenja patenta se sprovode uz potrebne izmene, i u sadržaju aplikacije i u proceduri vezanoj za ukidanje odluke za izdavanje patenta.

GLAVA XVI INFORMATIVNE USLUGE KANCELARIJE ZA INDUSTRIJSKO VLASNIŠTVO

Član 108

Tajnost predmeta i usluge informisanja

1. Predmet aplikacija za patente i patenti koji još uvek nisu objavljeni u Službenom biltenu se ne stavljaju na raspolaganje publici bez saglasnosti aplikanta.
2. Kancelarija na osnovu zahteva stavlja na raspolaganje svakog pravnog ili fizičkog lica, kopiju aplikacije za patent, objavljenu u Službenom biltenu.
3. Pre objavljivanja aplikacije za patent u Službenom biltenu, Kancelarija može dati informacije svakom fizičkom ili pravnom licu podatke kao što su: broj aplikacije, datum registracije, ili u slučaju prednosti zahtev za to; broj, datum i mesto ili organizaciju gde je podnesena prva aplikacija; informacija za aplikanta i naziv izuma.
4. Tarifa za ponudu ovih usluga će se odrediti putem podzakonskog akta.

Član 109

Izvod iz registra

1. Kancelarija izdaje izvod iz Registra patenata na zahtev svakog fizičkog ili pravnog lica koji je platio odgovarajuću tarifu.
2. Način pripreme izvoda, sadržaj, kao i plaćanje za izvod, se određuju putem podzakonskog akta.

GLAVA XVII SPROVOĐENJE

Član 110

Subjekti koji imaju pravo da traže zaštitu patenta

Osim vlasnika patentnog prava, pravo za zaštitu patenta može tražiti i vlasnik ekskluzivne licence do mere za koju ima pravo za korišćenje patenta na osnovu ugovora za licencu.

Član 111

Zahtev za određivanje prava za izdavanje patenta

1. Ako je aplikacija za patent podnesena od strane osobe koja nema pravo za izdavanje jednog patenta za jedan izum, pronalazač odnosno njegov pravni naslednik, mogu tražiti jednu pravnu akciju tražeći određivanje njegovih prava za izdavanje patenta.
2. Ako je aplikacija za patent podnesena od strane osobe koja nema pravo za to, i koji je jedna od osoba koje su zajedno stvorili izum, drugi pronalazači odnosno njihovi pravni naslednici, mogu tražiti određivanje njihovih prava za izdavanje jednog zajedničkog patenta.
3. Pronalazač čije je pravo za izdavanje jednog patenta određeno pravosnažnom odlukom može, u bilo koje doba, da traži od Kancelarije da registruje njegovo ime na aplikaciji za patent i sve izdate dokumente za patent, kao i u drugim relevantnim registrima Kancelarije. Registrovanje imena pronalazača se takođe može tražiti i od strane njegovog pravnog naslednika.
4. pronalazač ili njegov naslednik, kojem je sudskom odlukom dato pravo za izdavanje zaštite patenta za izum, ima pravo da započne proceduru za izdavanje patenta unutar tri (3) meseca od datuma kada je izdata pravosnažna sudska odluka, ili da podnese jednu novu aplikaciju za isti izum tražeći datum podnošenja i datum prednosti, ako je ima, od aplikacije podnesene od strane aplikanta koji nema pravo za uzimanje patenta.
5. Pronalazač, čije je pravo za izdavanje patenta odlučeno putem pravosnažne sudske odluke, u svako vreme može da traži od Kancelarije registraciju njegovog imena na aplikaciju za patent i na sve dokumente izdate za patent, kao i u odgovarajućim registrima Kancelarije. Registracija imena pronalazača se može takođe tražiti i od strane njegovog legitimnog naslednika.

Član 112

Zahtev zbog povrede prava navođenja pronalazača

1. Ako je osoba koja nije pronalazač, spomenuta u aplikaciji za patent i u dokumentima vezanim za patent ili u registrima Kancelarije, ili ako pronalazač nije spomenut, pronalazač može pokrenuti jednu pravnu akciju tražeći da se navede njegovo ime.
2. Ako osoba koja nije pronalazač, a jeste naveden kao takav u aplikaciji za patent i u dokumentima vezanim za patent ili u registrima Kancelarije, protiv takve osobe će se pokrenuti jedna pravna akcija.
3. Pravo za zahteve, navedeno u stavu 1. ovog člana, treba da pripada i pronalazaču jednog zajedničkog izuma, i neće se nasledivati.
4. Zahtev naveden u stavu 1. ovog člana se može podneti u bilo koje vreme tokom roka važenja patenta.

Član 113

Zahtev za deklaraciju obustavljanje povrede

1. Vlasnik patenta može da inicira jednu pravnu akciju protiv svake osobe koja je prekršila patent vršeći bez autorizacije neki od akata navedenih članom 23. i članom 24. ovog zakona, koji čine prekršaje.
2. Vlasnik patenta može da inicira jednu pravnu akciju protiv svake osobe koja je prekršila patent vršeći bez autorizacije neki od akata navedenih članom 23. i članom 25. ovog zakona, tražeći prekid prekršaja i prevenciju takvih i sličnih prekršaja u budućnosti.
3. Vlasnik patenta može da inicira jednu pravnu akciju protiv svake osobe koja je prekršila patent vršeći bez autorizacije neki od akata, izazivajući ozbiljnu pretnju da njegov patent može biti ugrožen, i da traži prekidanje datog akta i ukidanje prekršaja patenta.
4. Pravna akcija navedena u ovom članu može biti izvršena od strane osobe koja u toku njegovih/njenih ekonomskih aktivnosti vrši usluge koje se koriste u delima koji ugrožavaju patent ili prete njegovim kršenjem.

Član 114

Zahtev za konfiskaciju i uništavanje predmeta

1. Vlasnik patenta može pokrenuti pravnu akciju protiv svake osobe koji je prekršio patent vršeći bez autorizacije dela navedena članom 23. i članom 24. ovog zakona, tražeći da se proizvodi koji proizilaze iz, ili su dobijeni kršenjem patenta, kao i predmeti (oprema i instrumenti) korišćeni uglavnom u proizvodnji proizvoda koji krše patent, budu uklonjeni sa tržišta, budu konfiskovani ili uništeni na teret te osobe.
2. Sud će narediti mere, navedene u stavu 1. ovog člana protiv optuženika, osim ako ima posebnih razloga za ne-donošenje takve odluke.
3. Kada naredi mere navedene u stavu 1. ovog člana, sud će se pobrinuti da one budu određene u skladu sa prirodom i ozbiljnošću prekršaja.

Član 115

Zahtev za odštetu i običnana kompenzacija za bespravno obogaćenje

1. Vlasnik patenta može preduzeti pravnu akciju protiv svake osobe koja mu je nanela štetu, vršeći bez autorizacije, neko od dela navedenih članom 23. i članom 25. ovog zakona, tražeći da štete, prema opštim pravilima za pravne korekcije navedene u Zakonu o obligacionim odnosima.

2. Vlasnik patenta može preduzeti pravnu akciju protiv svake osobe koja je, vršeći bez autorizacije neko od dela navedenih članom 23. i članom 24. ovog zakona, tražeći isplatu obeštećenja u iznosu koji bi on dobio, imajući u vidu okolnosti, u sporazumu licence ako je potpisana.

3. Vlasnik patenta može preduzeti pravnu akciju protiv svake osobe koja je prekršila patent, vršeći bez autorizacije neko od dela navedenih članom 23. i članom 24. ovog zakona, bez posedovanja osnova za to u svakoj pravnoj transakciji, odluci suda ili zakona, i imao je dobiti od patenta, tražeći povraćaj ili kompenzaciju takvih zarada u skladu sa opštim pravilima za bespravno bogaćenje, određenih u Zakonu za Obaveze.

4. Zahtevi navedeni u stavima 1, 2. i 3. ovog člana se neće recipročno izbaciti. Kada se odluči za postavljene kumulativne zahteve i referisane u stavima 1, 2. i 3. ovog člana, Sud će poštovati opšte principe određene zakonom za obaveze.

Član 116 **Zahtev za objavljivanje presude**

1. Vlasnik patenta može da traži da se presuda Suda, kojom se verifikuje celokupno ili delimično kršenje patentnog prava, objavi u sredstvima javnog informisanja, uz troškove na teret osuđene osobe.

2. Sud određuje, unutar okvira zahteva, za potpuno ili delimično objavljivanje presude i informativno sredstvo gde će se izvršiti objavljivanje.

3. Ako Sud odluči da se objavi samo deo presude, on naređuje unutar okvira zahteva, da se objavi najmanje deo presude gde ne naveden prekršaj i njen izvršilac.

Član 117 **Teret dokaza**

1. Za potrebe civilne procedure u vezi sa kršenjem jednog postupaka za uzimanje jednog proizvoda zaštićenog patentom, sudski organi će imati autoritet da narede osuđenom da dokaže da je postupak uzimanja jednog istog proizvoda, različit od patentiranog postupaka.

2. Svaki isti proizvod, kada se proizvodi bez odobrenja vlasnika patenta, u nedostatku dokaza za suprotno, će se smatrati da je preuzet iz patentiranog postupaka:

2.1. ako je dobijeni proizvod iz patentiranog postupaka nov;

2.2. ako ima značajnih mogućnosti da je isti proizvod proizveden iz postupaka i da vlasnik patenta nije bio u stanju da, uz razumne pokušaje, odredi postupak koji je u stvari korišćen.

3. Teret dokaza naveden u stavu 1. će ostati sumnjiv u prekršaju, ako je ispunjen samo jedan od uslova navedenih u stavu 2. ovog člana, uzimajući u obzir legitimne interese optuženog u zaštiti tajni njegovog proizvoda, i tajni biznisa.

Član 118

Vezivanje sa patentom koji je izdat bez dokaza za patentiranje

Kada je pravna akcija pripremljena u vezi sa kršenjem patenta, sud će prekinuti proceduru sve dok Kancelarija ne donese odluku u skladu sa stavom 2. člana 79. ovog zakona.

Član 119

Zahtev za informacijama

1. Vlasnik patenta, koji je započeo proceduru za zaštitu patenta, u slučajevima kršenja, može tražiti informacije za poreklo i mrežu distribucije proizvoda koji krše patent.

2. Zahtev prema stavu 1. ovog člana, može biti podnesen u formi tužbe ili za preduzimanje privremenih mera protiv:

2.1. osobe protiv koje je podignuta tužba, prema stavu 1. ovog člana;

2.2. osobe, koja u okviru svojih biznis aktivnosti, poseduje proizvode za koje postoji sumnja da su prekršili patent;

2.3. osobe, koja tokom vršenja svojih biznis aktivnosti, nudi usluge, za koje se sumnja da krše patente;

2.4. osobe, koje tokom vršenja svojih biznis aktivnosti, nude usluge ili koriste usluge ponuđene u sumnjivim aktivnostima koje krše patent;

2.5. osoba, za koju se dokaže da je uključen u proizvodnji ili distribuciji proizvoda, ili u ponudi usluga za koje se sumnja da krše dizajn.

3. Zahtev za informacije za poreklo i mrežu distribucije proizvoda i usluga, prema stavu 1. ovog člana, mogu posebno uključiti:

3.1. informacije za imena i adrese proizvođača, distributera, dobavljača i drugih ranijih vlasnika proizvoda i usluga, prodavaca na veliko i malo;

3.2. informacije za količine koje su proizvedene, distribuirane, primljene i naručene, kao i cenu za proizvode i usluge;

4. Ako osoba u reči odbije da ponudi informacije bez uverljivih razloga, on/ona je odgovoran za prouzrokovanu kaznu, u skladu sa pravnim odredbama na snazi.

5. Odredbe ovog člana nisu važeće za upotrebu tajnih informacija.

6. Odredbe ovog člana nisu važeće za odredbe članova 121. i 122. ovog zakona, koji regulišu uzimanje dokaza.

Član 120

Privremene mere u slučaju kršenja patenta

1. Posle zahteva od strane vlasnika patenta, koji dokaže da je njegov patent prekršen ili mu preti da bude prekršen, sud može narediti preduzimanje privremene mere sa ciljem da zaustavi ili predupredi prekršaj, i posebno:

1.1. da naredi suprotnoj strani da prekine delatnosti kršenja patenta, i da izda takvu naredbu protiv posrednika, čije usluge korišćene od strane treće stranke krše patent;

1.2. da naredi konfiskovanje ili skidanje sa tržišta, proizvoda koji su u suprotnosti sa ovim zakonom.

2. Posle zahteva od strane vlasnika patenta, koji dokaže da je njegov patent prekršen tokom preduzetničkih aktivnosti sa ciljem osiguranja materijalne dobiti, i takav prekršaj je pretio da njemu izazove nepopravljivu ili teško popravljivu štetu; sud, osim privremenih mera navedenih u stavu 1. ovog člana, može narediti konfiskaciju pokretne i nepokretne imovine suprotne stranke, koja nije direktno vezana za prekršaj, članui zamrzavanje njegovih/njenih bankarskih računa.

3. Sa ciljem određivanja i izvršavanja privremene mere prema stavu 2. ovog člana, Sud može da traži od suprotne stranke ili drugih odgovarajućih osoba, predstavljanje bankarskih i finansijskih informacija, i drugih ekonomskih informacija, ili da omogući pristup drugim informacijama i dokumentima vezanim za to. Sud osigurava zaštitu privatnosti takvih informacija i ne dozvoljava njihovu zloupotrebu.

4. Privremena mera prema stavu 1. ovog člana se može narediti bez informisanja suprotne stranke, ako podnosilac zahteva dokaže da druge mere ne bi bile efektivne, ili postoji opasnost od izazivanja nepopravljive ili teško popravljive štete. Privremena mera, prema stavu 2. ovog člana, se može narediti bez informisanja suprotne stranke, ako podnosilac zahteva za meru, dokaže da mera ne bi bila efektivna ili, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, bi to bilo potrebno.

5. U odluci za privremenu meru, Sud određuje vremensko trajanje takve mere, i ako je naređena neka mera pre započinjanja procedure, period unutar kojeg podnosilac zahteva za meru inicira proceduru radi opravdanja mere, u roku od dvadeset (20) radnih dana i ne duže od 31 kalendarskih dana, od dana izricanja privremene mere.

Član 121

Privremene mere za čuvanje dokaza

1. Prema zahtevu vlasnika patenta, koji tvrdi da mu je prekršeno pravo patenta, ili mu preti da bude prekršeno, i postoji mogućnost da se dokaz kršenja ili pretnje u reči ne može uzeti ili postaje teško da se uzme, sud odlukom može narediti preduzimanje privremene mere za čuvanje dokaza.
2. putem privremene mere, prema stavu 1. ovog člana, sud može da naredi:
  - 2.1. detaljan opis proizvoda i usluga, koje mogu prekršiti patent, sa ili bez uzimanja uzoraka;
  - 2.2. konfiskovanje proizvoda koji mogu prekršiti patent;
  - 2.3. konfiskovanje materijala i sredstava korišćenih tokom proizvodnje i distribucije proizvoda koji mogu prekršiti patent, kao i dokumentaciju vezanu za to.
3. Privremena mera određena u stavu 1. ovog člana, se može narediti bez informisanja suprotne stranke, ako podnosilac zahteva za preduzimanje mere tvrdi da postoji rizik da se dokaz uništi, ili da se može izazvati nepopravljiva šteta ili teško popravljiva šteta.
4. U odluci koja naređuje privremenu meru, sud određuje vremensko trajanje mere i ako procedura nije započeta, uz uslov da je zahtev predat u vremenskom roku koji neće biti kraći od dvadeset (20) radnih dana, i neće biti duži od trideset i jednog (31) kalendarskog dana od podnošenja zahteva.

Član 122

Osiguranje dokaza tokom postupka

1. Kada stranka u postupku traži dokaze koji pripadaju suprotnoj stranci, Sud poziva suprotnu stranku da predstavi takve dokaze unutar određenog vremenskog roka.
2. Vlasnik dizajna u ulozi tužitelja, koji potražuje da je kršenje patenti izvršeno u preduzetničkoj aktivnosti sa ciljem materijalne dobiti i za to predstavi dokaze tokom procedure, kao što su: bankarski i finansijski dokumenti, ili drugi preduzetnički dokumenti ili dokazi koji tvrde da oni pripadaju suprotnoj stranci, Sud poziva suprotnu stranku kako bi predstavila takve dokaze unutar određenog vremenskog roka.
3. Ako stranka koja je pozvana da predstavi dokaze, odbija da dokazi pripadaju njoj ili da su pod njenom kontrolom, Sud može preuzeti dokaze radi utvrđivanja jedne takve činjenice.
4. Odredbe Zakona građanskom postupku u vezi sa pravom odbijanja predstavljanja dokaza kao svedok, sprovodi se mutatis mutandis za pravo stranke radi odbijanja predstavljanja dokaza.

5. Uzimajući u obzir sve okolnosti slučaja, Sud će samostalno odlučiti slobodom svojeg delovanja, za značaj činjenice da stranka koja ima dokaze odbija da se složi sa odlukom Suda, naređujući mu da predstavi date dokaze, ili odbija da poseduje dokaze, u suprotnosti sa mišljenjem Suda.

6. Protiv odluke Suda, navedene u stavima 1. i 2. ovog člana, ne dozvoljava se posebna žalba.

Član 123

Ubrzane procedure i sprovođenje odredbu drugih zakona

1. Procedura vezana za kršenje patenta treba da bude ubrzana.
2. Tokom procedure vezane za kršenje patentnog prava, takođe se sprovede i odredbe drugih Zakona na snazi.
3. Na zahtev Suda ili stranke koja je inicirala proceduru za kršenje patentnog prava, Kancelarija prima zahtev za ukidanje ili proglašenje prestanka važenja odluke za registrovani patent, predstavljenog pre ili u toku procedure; i delovaće ubrzanom procedurom. Sud, uzimajući u obzir okolnosti, može da odluči prekid procedure sve do konačne odluke.

Član 124

Nadležni sudovi

1. Za sve slučajeve povrede prava patenti odlučuje nadležni sud prema zakonskim odredbama na snazi.

POGLAVLJE XVIII KAZNE NE ODREDBE

Član 125

Kaznene odredbe

1. Novčanom kaznom od trihiljade (3000)€ do pethiljade (5000)€ kazniće se pravno lice koje tokom vršenja svojih trgovinskih aktivnosti, u bilo kojoj formi koristi proizvode ili usluge u kojima se uključuje ili sprovodi patent, u suprotnosti sa članovima 23. ovog zakona.

2. Novčanom kaznom od hiljadu (1000)€ do trihiljade (3000)€ kazniće se dgovorna osoba pravnog lica prema stavu 1. ovog člana.

3. Novčanom kaznom od dvesta (200)€ do osamsto (800)€ kazniće se fizičko koje tokom vršenja svojih trgovinskih aktivnosti, u bilo kojoj formi koristi proizvode ili usluge u kojima se uključuje ili sprovodi patent, u suprotnosti sa članom 23. ovog zakona.
4. Novčanom kaznom od hiljadu (1000)€ do trihiljade (3000)€ kazniće se pravno lice, koje koristi licencu u suprotnosti sa odredbama člana 31. ovog zakona.
5. Novčanom kaznom od hiljadu (1000)€ do trihiljade (3000)€ kazniće se odgovorna osoba pravnog lica, koje koristi licencu u suprotnosti sa odredbama člana 31. ovog zakona.
6. Novčanom kaznom od hiljadu (1000)€ do trihiljade (3000)€ kazniće se fizičko lice, koje koristi licencu u suprotnosti sa odredbama člana 31. ovog zakona.
7. U slučajevima kada se patenti upotrebljava u suprotnosti sa odredbama ovog Zakona, kojim se pretpostavlja da je izvršeno krivično delo, sprovode se odredbe Krivičnog koda Kosova.

GLAVA XIX PREDSTAVLJANJE

Član 126 Opšta pitanja o zastupanju

1. Samo osoba koja je registrovana u registru predstavnika patenata, koji se vodi i održava od strane Kancelarije, ima pravo da obavlja dužnosti sa Kancelarijom.
2. Da bi bio upisan u registar predstavnika patenata, treba da se plati taksa u skladu sa pod-zakonskim aktom za prikupljanje tarifa od strane Kancelarija.
3. Predstavnik se treba imenovati u svojstvu predstavnika za patente i robne marke (pravni predstavnici) pisanim putem.
4. Pitanja u vezi sa zastupanjem urediće se podzakonskim aktom.

Član 127 Zatupanje

1. Jedno pravno ili fizičko lice, čije glavno mesto biznisa, stanovanja ili stalnog prebivališta nije na teritoriji Republike Kosovo, biće zastupljeno ispred Kancelarije od strane jednog zastupnika koji je registrovan u Registru zastupnika koji vodi Kancelarija, ako pitanje zastupanja nije drugačije predviđena Zakonom.

2. Kao izuzetak iz odredbi određenih u stavu 1. ovog člana, strana pravna ili fizička lica mogu individualno, bez predstavnika, da izvršavaju sledeće delatnosti:

2.1. predaju aplikaciju za patent;

2.2. izvršava druge akte koji su vezani za određivanje datuma podnošenja aplikacije za patent;

2.3. preda originalnu kopiju aplikacije za prvi patent, kada se traži pravo prednosti, navedeno članom 64. ovog zakona;

2.4. preuzima od Kancelarije obaveštenja vezana za postupak naveden u podstavovima 2.1, 2.2 i 2.3 stava 2. ovog člana;

2.5. plaća administrativne takse u skladu sa članom 48. ovog zakona.

3. U slučaju izvršavanja individualnih delatnosti, navedenih u stavu 2. ovog člana, jedno strano pravno ili fizičko lice treba dostaviti Kancelariji adresu za korespondenciju, koja treba biti na teritoriji Republike Kosovo.

4. Ako jedno strano pravno ili fizičko lice ne stigne da imenuje jednog predstavnika ili da podnese adresu radi korespondencije Kancelariji, u skladu sa odredbama određenim u stavu 3. ovog člana, Kancelarija će ga pozvati pisanim putem, da imenuje jednog predstavnika ili da podnese adresu za korespondenciju unutar jednog perioda od devetdeset (90) dana.

5. Ako jedno strano privatno ili pravno lice ne odgovori na pozivnicu Kancelarije navedene u stavu 4. ovog člana, Kancelarija će odbiti njihove komunikacije putem odluke, i smatraće se da predstavnici nisu imenovani.

6. Jedno pravno ili fizičko lice koje ima glavno mesto biznisa, stanovanja ili stalnog prebivališta na teritoriji Republike Kosovo, može biti predstavljen u procedurama sa Kancelarijom od strane jednog zaposlenog, koji ne mora da bude predstavnik patenta koji je registrovan u Registru.

Član 128

Osobe koje imaju pravo da budu predstavnici za patente

1. Zastupnici za patente imaju prava da zastupaju stranke u procedurama koje su vezane za priznavanje i održavanje patenata i sertifikata za dodatnu zaštitu, u skladu sa ovim zakonom.

2. Zastupnik za patente može da bude:

2.1 fizičko lice, državljanin Republike Kosovo, sa završenim univerzitetskim studijama na polju, uz položeni kvalifikacioni ispit za zastupnika za patente pri Kancelariji;

2.2. pravna lica, koja imaju glavno sedište biznisa u Republici Kosovo, i najmanje jednu zaposlenu osobu koja ispunjava uslove predviđene u podstavu 2.1. ovog stava.

GLAVA XX PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 129 Nezavršeni postupci

1. Postupci za izdavanje patenta započeti pre stupanja na snagu ovog zakona, biće završeni u skladu sa pravilima na snazi pre stupanja na snagu ovog zakona.

Član 130 Izmene ovog zakona danom pristupanja Republike Kosovo u Evropskoj uniji

U stavu 1. člana 29. reči "Republika Kosovo" će se zameniti rečima "Evropske Unije, dakle Evropska Ekonomska Zona", na dan stupanja Republike Kosovo u Evropsku Uniju.

Član 131 Sprovođenje posebnih odredbi i donošenje podzakonskih akata

1. Sprovođenje odredbi iz člana 38. do 46. i od člana 84. do 96. ovog zakona će početi na dan prijema Republike Kosovo u Evropsku Uniju.

2. Ministar za trgovinu i industriju donosi podzakonska akta za sprovođenje ovog zakona u roku od dvanaest (12) od stupanja na snagu ovog zakona.

Član 132 Završne odredbe

Stupanjem na snagu ovog Zakona, prestaje da važi Zakon Br. 2004/49 "o patentima", Zakon br.02L/100 izmena i dopuna Zakona br. 2004/49 "Za patente", kao i druga akta koja su u suprotnosti sa ovim Zakonom.

Član 133
Stupanje na snagu ovog zakona

Ovaj zakon stupa na snagu petnaest (15) dana od dana objavljivanja u Službenom listu Republike Kosovo.

Zakon br. L-029
29. jul 2011.godine

Predsednik Skupštine Republike Kosovo

Jakup KRASNIQI